

SADRŽAJ

• IZLOŽBE •

1. IZLOŽBENI KALENDAR	2
2. IZLOŽBENI KALENDAR ČLANICA EE SAVEZA	2
3. XI IZLOŽBA KING KLUBA HRVATSKE BRANJIN VRH 23.-25. SIJEČNJA 2004.	3
4. U BRANJINOM VRHU ODRŽANA JE 3. MEĐUDRUŠTVENA IZLOŽBA	4
5. DRAGA PTICA GOLUBICA	6
6. HRVATSKI MAJSTORI UZGOJA Osijek, 5.-7. prosinac, 12. državna izložba	7

• AKTUALNO •

7. IZBORNA SKUPŠTINA KING KLUBA HRVATSKE	8
8. NA "MLADIMA" SVIJET OSTAJE	9
9. Osnivačka skupština "Turopolja"	10
10. SA SKUPŠTINE HRVATSKOG SAVEZA Virovitica 04. travnja 2004.	11
11. Skupština udruge uzgajatelja malih životinja "Belišće" iz Belišća Belišće 29. svibnja 2004.	13
12. Druženje sa susjedima uzgajateljima Slovenija, Ptuj, 15. svibnja 2004.	13

• HIT VIJESTI •

13. Skupština EE Saveza Francuska, Niederbronnles Bains, 20.-23.svibnja 2004.	14
14. Predstavljanje Hrvatskog saveza	15

• GOLUBARSTVO •

15. JESTE LI ZNALI	16
16. Sve naše zablude	17
17. BRODSKI PREVRTAČ U NJEMAČKOJ	18
18. PERIKER ILI ŠUBARAŠ	19
19. ŠUBARASTI GOLUB - STANDARD	21
20. LAHORA	23
21. KOD UZGAJATELJA PAUNAŠA Gosp. Lorenza Rüdrgera iz Njemačke	25

• PERADARSTVO •

22. Standard kokoši pasmine hrvatica U potrazi za našom zametnutom pernatom baštinom	27
23. ŽIVIČARKA (starinski oblik naše domaće kokoši)	28
24. KLASIČNE ZARAZE PERADI Boginje peradi (variola avium)	31
25. ZELENI PAUN (Pavo muticus)	31
26. UKRASNI FAZANI	33
27. Jarebica iz volijera Sve traženja lovna divljač	34

• KUNIĆARSTVO •

28. UZGAJIVAČ BELGIJSKIH ORIJAŠA I NOVOZELANDSKIH BIJELIH KUNIĆA	35
29. EUROPA STANDARD 2003. ZA KUNIĆE I NACIONALNI STANDARD ZA KUNIĆE	37
30. NOVE PASMINE	38
31 BOLESTI KUNIĆA	39

• PTICE •

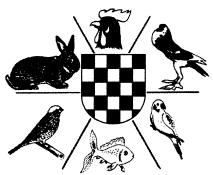
32. Uzgoj i prehrana agopornisa	40
33. KAKARIKI ILI KOZICA	41
34. SENEGALSKA PAPIGA (Poicephatus senegalus)	41
35. CITES Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka	42
36. Posjet uzgajivaču kanarinaca, malih i velikih papiga u Varaždin Bambus - divovska travan	43

• IN MEMORIAM •

37. In memoriam - Dragutin Mikac	45
---	-----------

• OGLASI •

38. OGLASI	46
-------------------	-----------

IZLOŽBENI KALENDAR

1. Dugo Selo.....smotra posavske kukmaste kokoši.....12. rujan 2004.
2. Čepin.....13. 14. studeni 2004.
3. Zagreb...13. državna izložba.....26. 28. studeni 2004.
4. Bizovac.....10. 12. prosinac 2004.
5. Donja Dubrava.....18. 19. prosinac 2004.
6. Virovitica...Prezentacija leta sportskih prevrtača na pokretnim krletkama od strane Austrijskih i Njemačkih uzgajivača
Informacije na tel. 098/412-906.....31. srpanj 2004.

IZLOŽBENI KALENDAR ČLANICA EE SAVEZA

1. Njemačka

Hannover.....njemačka izložba mladih golubova i peradi....31. 31. listopad 2004.
Leipzig.....nacionalna izložba peradi i golubova.....03. 05. prosinac 2004.
Sinsheim.....njemačka izložba golubova.....10. 12. prosinac 2004.

2. Francuska

Limoges.....izložba golubova s šampionatom mondena27. 28. listopad 2004.
Bort les Orgues.....nacionalna izložba golubova.....27. 28. studeni 2004.
Chambery.....izložba golubova.....11. 12- prosinca 2004.
Niort.....izložba golubova.....22. 23. siječanj 2005.

3. Velika Britanija

Doncaster.....nacionalna izložba golubova.....04. 05. prosinac 2004.

4. Hrvatska

Zagreb.....13. državna izložba malih životinja.....26. 28. studeni 2004.

5. Nizozemska

Utrecht.....ornithophilia....sve sekcije.....14. 16. listopad 2004.
Enschede.....ONETO....sve sekcije.....10. 12. prosinac 2004.
Zuidlaren.....Nordshow....sve sekcije.....05. 08. siječanj 2005.
Den Haag.....Aviculatura....sve sekcije.....14. 16. siječanj 2005.

6. Austrija

Wels.....nacionalna savezna izložba, sve sekcije.....11. 12. prosinac 2004.

7. Švedska

Malmö.....jesenska izložba.....05. 07. studeni 2004.
Göteborg.....nacionalna izložba golubova.....20. 22. siječanj 2005.

8. Švicarska

Bern.....zajednička izložba SGK sve sekcije.....07. 09. siječanj 2005.

9. Češka

Prag.....27. europska izložba, sve sekcije.....12. 14. studeni 2004.

10. Mađarska

Nagyatad....nacionalna izložba mladih i strukturnih golubova....05. 07. studeni 2004.

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

XI izložba King kluba Hrvatske Branjin Vrh 23. 25. siječanj 2004.

King plavi 1-0

Organizaciju XI izložbe King kluba Hrvatske prihvatile je udruga uzgajatelja malih životinja «Baranja» iz Belog Manastira. Udruga je nastala 2001. godine i slijednik je prijeratne udruge koja je djelovala na području cijele Baranje. Uz prihvatanje kandidature organizacije izložbe pripala im je velika čast i obveza da u skromnim uvjetima, u tek vraćene domove, ali sa ljudima velikog srca i ljubavi organiziraju izložbu. Izložba je organizirana u jednom od najstarijih naselja u Europi, Branjin Vrh.

Na izložbi su sudjelovali izlagači iz cijele Hrvatske, kao i izlagači iz susjedne Mađarske. Trend dolaska stranih sudaca na «king-izložbu» ove godine doveo je gospodina Laszla Kovacsu koji je ujedno predsjednik King kluba Mađarske. Na izložbi se sudilo američkim načinom suđenja to jest sistemom eliminacije (ispadanja)

Sistemom eliminacije dobili smo sljedeće šampione

Bijeli mladi.....1:0.....Milan Desančić
Bijeli mladi.....0:1.....Pal

Dudăš
Bijeli stari.....1:0.....Milan Desančić
Bijeli stari.....0:1.....Josip Šimunović
Crni mladi.....1:0.....Robert Košak
Crni stari.....0:1.....Adam Sović
Crni mladi.....0:1.....Slavko Kalamiza
Plavi mladi.....1:0.....Josip Šimunović
Plavi mladi.....0:1.....Josip Šimunović

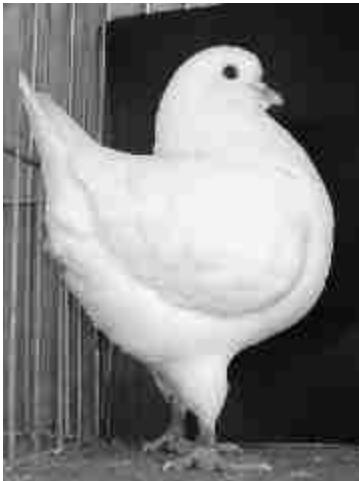
Plavi stari.....1:0Josip Šimunović
Plavi stari.....0:1.....Josip Šimunović
K o v a n i mladi.....0:1.....Robert Košak
Špricani.....1:0.....Stipo Jelić
Špricani.....0:1.....Stipo Jelić
Crveni.....1:0.....Veće slav Vostrel
Dom. Crveni.....1:0.....Pal Dudaš
A . O . C
mladi.....1:0.....Robert Košak
A . O . C
mladi.....0:1.....Josip Šimunović
A . O . C
stari.....0:1.....Milan Desančić

Svi šampioni, njih 19, ušli su u « G R A N D F I N A L E ». Eliminacijom golubova došli smo do konačnog poretku pa tako i do «Grand šampiona izložbe» u z g a j a t e l j a M i l a n a Desančića...bijeli stari....1:0.

King dominantno crveni 0-1

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

King bijeli 0-1

Kolekcije

Na izložbi je devet izlagачa izložilo 16 kolekcija sa po 6 golubova. Kod eliminacije golubova, svaki je dobio ocjenu, to jest bodove. Zbrojem tih bodova dobili smo najbolju kolekciju.

Redoslijed je slijedeći

King plavi 1-0

1.Josip Šimunović.....	566
bodova	
2.Josip Šimunović.....	565
bodova	
3 . M i l a n D e s a n č i č	564 boda
4.Josip Šimunović.....	563
boda	
- Najbolja kolekcija je uzgajatelja

Josipa Šimunovića iz Donjeg Miholjca, koji je ujedno postao «majstor uzgajivača kingova za 2003. godinu»

King klub se ovim putem zahvaljuje domaćinu što su organizirali jednu od najkvalitetnijih izložbi. Kvalitet izložbe nije samo u lijepoj dvorani, puno eksponata, već i u jednom druženju gdje se razvija prijateljstvo koje doprinosi boljem radu King kluba. Svi oni koji su bili i izlagali na izložbi, družili su se u «Počivaljki mira», znaju da samo takvim druženjem možemo dalje. Da bi se dalje razvijali i bili što kvalitetniji u Europi, a to smo ove godine dokazali rezultatima, pozivam sve uzgajivače kingova da se učlane u King klub i svojim radom dignu kvalitetu golubova kingova.

Robert Košak

U BRANJINOM VRHU ODRŽANA JE 3. MEĐUDRUŠTVENA IZLOŽBA

Udruga uzgajatelja malih životinja "Baranja" organizirala je svoju sada već tradicionalnu izložbu vikend pred Božić 20. i 21. prosinca. Izložba je održana u Društvenom domu i okupila je izlagачe iz brojnih mjeseta Slavonije i Baranje. Kao član organizacijskog odbora želio bih Vas izvjestiti kako je na izložbi bilo izloženo ukupno 324 goluba, 27 kunića i 48 komada peradi, a koje su ocjenjivali od saveza delegirani, renomirani sudci: Josip Šimunović, Boris Švitek, Drago Antolović, Branko Musić, Kazimir Vujević kao i sudac specijalista za golubove

Maltezere gost iz Mađarske gospodin Mihalj Čak. Svakako moramo zahvaliti brojnim članovima udruge koji su organizirali ovu prekrasnu izložbu kao i brojnim sponzorima, a napose glavnom pokrovitelju gradu Belom Manastiru. Dobar razlog izlagateljima i posjetiteljima da se i iduće godine vidimo u ovakvom, a nadajmo se i većem broju, su eksponati vrhunske kvalitete, kao i brojne nagrade koje je organizator osigurao za šampionska grla, a isto tako makar i simbolične nagrade za svakog izlagatelja.

ŠAMPIONE I NAGRADE

ORGANIZATORA OSVOJILI
SU SLJEDEĆI UZGAJATELJI:

GOLUBOVI

AMERIČKI KING:

- ANDRIĆ STIPA
- DENIS ČEH
- EDIN HADŽIĆ
- NATALI JELIĆ
- SEBASTIAN JELIĆ
- PETAR MARKOVIĆ
- DANIEL MARTINUŠ
- ADAM SOVIĆ
- JOSIP ŠIMUNOVIĆ
- ISTVAN TAKAČ
- DARKO TOT
- FRANJO VARGA

AMERIČKI DŽINOVSKI
POŠTONOŠA:

- ZLATKO ČEH
- ŠTRASER:

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

King plavi 1-0

- ADAM SOVIĆ
MORAVSKI ŠTRASER:
- KAROLJ NOVAK
MAĐARSKI DOMAĆI:
- ANTUN ĐURKIN
VELIKI ENGLESKI GUŠAN:
- ZVONKO SLAVIČEK
- MAVRO BISTROVIĆ
- DANE BAKARIĆ
NORVIČKI GUŠAN:
- KAROL FARKAŠ
- ROBERT FARKAŠ
ENGLESKI PATULJASTI
GUŠAN:
- IVICA GRGIĆ
PERIKER:

- ZVONKO SLAVIČEK
PAUNAŠ:
- DRAGAN STANKIĆ
INDIJSKA LAHORA:
- TOMISLAV FARKAŠ
NJEMAČKI IZLOŽBENI:
- MARIO GARDILO
MALTEZER:
- STIPA KOLLER
- TADIJA JAKŠIĆ
- DUŠKO STOJANOVSKI
- JOSIP ĐURIN
- DRAGOLJUB TRIFUNOVIĆ
POŠTONOŠA:
- ZVONKO BULIĆ
- MARTIN JAN

- JOZO TADIĆ
- BORIS RUŽIĆ
- IVAN VEREŠ
- BRANKO RUŽIĆ
- DRAGON:
- MARKO ŠOŠTARIĆ
- PERTL:
- ROBERTO LAUŠ
- IVAN LAUŠ
- ENGLESKI TIPLER:
- TADO BULIĆ
- BRODSKI PREVRTAČ:
- IVICA KOZMA
- BAČKI PREVRTAČ:
- ZLATKO KRAINOVIĆ
- NUBIJSKA GRLICA:
- ANTE KREMER
- KUNIĆ
- BELGIJSKI ŠARAC:
- DANIJEL FARKAŠ
- ORIJAŠKI ŠARAC:
- ADAM SOVIĆ
- VELIKI BIJELO OPALJENI
- KUNIĆ:
- JOSIP KOMES
- ZVONKO BAJUS
- VELIKA ČINČILA:
- DAVOR TORJANAC
- BEČKI PLAVI:
- TOMISLAV KATIĆ
- NOVOZELEANDSKI CRVENI:
- DRAGUTIN ČUTI
- ZECOLIKI KUNIĆ:
- BRANKO MUSIC

PERAD

- BRAMA:
- MIRKO MARKOVIĆ
- AUSTRALOP:
- PREDRAG MANOJLOVIĆ
- BANTAM:
- SLAVICA JARABEK
- PATKA MANDARINKA:
- BARIŠA MADUNIĆ
- INDIJSKA TRAKČICA:
- JOSIP VARGA
- DIJAMANTNI FAZAN:
- BOŠKO BERAM
- TULUŠKA GUSKA:
- KRUNO DEBELJAK

Adam Sović, Senka Sović

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

DRAGA PTICA GOLUBICA

Udruga uzgajivača malih životinja iz Nedelišća organizirala je pokaznu prodajnu izložbu malih životinja. Izložba se održala u šatoru u okviru 6. međimurskog sajma poduzetništva u Nedelišću 11.-13. lipnja, 2004. godine. Četerdesetak članova udruge izlagalo je kuniće, golubove, perad, ptice i druge životinje, njih oko 150 komada, a većina ih je bila za prodaju. Mnoštvo

posjetitelja zaista se je ugodno osjećalo okruženo prelijepim životinjama. Bilo je i mnogo znatiželjnika koji nisu došli kupovati već su uživali u nesvakidašnjem šarenilu kućnih ljubimaca a posebno su se radovala djeca. Mnogo je životinja promijenilo vlasnika a time je udruga dobila i nove potencijalne članove odnosno uzgajivače.

Ivica Šoltić

Posavska kukmasta kokoš nije bila za prodaju

Povod otvorenja sajma pušteno je dvadesetak pismonoša

I kunića je bilo za prodaju

• IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE • IZLOŽBE •

HRVATSKI MAJSTORI UZGOJA Osijek, 5. - 7. prosinac, 12. državna izložba

Prestižne titule «Hrvatski majstor uzgoja», to najveće priznanje uzgajivačima malih životinja koje se može dobiti samo na državnim izložbama prošle izložbene sezone osvojili su:

Golubovi

1. Božidar Špoljrić iz Belišća.....paunaš, crni384 boda
2. Josip Šimunović iz D. Miholjca.....king, bijeli.....383 boda
3. Dragoljub Konstantinović iz Valpova.....periker, crveni.....382 boda
4. Ivica Marošević iz Slatine.....vel. engleski gušan, crni.....379 bodova
5. Ivan Mijok iz Virovitice.....vel. engleski gušan, crni.....379 bodova
6. Marko Čićeć iz Sl. Broda.....brodski prevrtač, žuti.....378 bodova
7. Tihomir Škledar iz Siska.....sisački prevrtač, crnosrasti...377 bodova
8. Željko Pavelić iz Požege.....obrnutokrilni gušan, plavi.....376 bodova
9. Damir Lončarić iz Virovitice.....orijentalni prevrtač, plavokovani....376 bodova
10. Mario Laketa iz Koprivničkih Brega.....listonoša, plavokovani....376 bodova
11. Zlatko Preksavec iz Novske.....pomeranski gušan, bijeli.....372 boda

Perad

1. Goran Panić iz Ludbrega.....hrvatica, crna.....374 boda

Kunići

1. Ivan Strmota iz Lipika.....belgijski orijaš, sivi.....375,5 bodova
2. Mladen Čavlek iz Preloga.....novozelandski bijeli.....374 boda

Ptice

1. Radmila Bartolović iz Osijeka.....australske zebice.....376 bodova
2. Dražen Dokletal iz Višnjevca.....kanarinci boje.....377 bodova

Čestitke «Hrvatskim majstorima» i puno uspjeha u dalnjem uzgoju i natjecanju

Vladimir Pavin

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

IZBORNA SKUPŠTINA KING KLUBA HRVATSKE

Izborna skupština K.K. Hrvatske održana je 25. 04. g. U malom slavonskom mjestu Vuka. Domaćin skupštine bio je gospodin Božo Hozlinger koji je zaželio dobrodošlicu svim članovima kluba. Nakon dobrodošlice predsjednik K. Kluba Josip Šimunović pozdravlja sve prisutne, a posebno gosta iz Mađarske gosp. Dudaš pala koji postaje član našeg kluba. Nakon toga slijede izvješća tajnika R. Košaka o radu u 2003. godini te o zapaženim rezultatima koji su ostvareni na međunarodnoj izložbi u Mađarskoj. Nakon iscrpnih izvješća predsjednik J. Šimunović se zahvaljuje domaćinu izložbe u Branjinom Vrhu na gostoprimstvu i prijateljstvu koje su pružili svim izlagačima. Na skupštini su doneseni određeni zaključci te plan rada za iduću godinu

1. Organizacija king izložbe Hrvatske
2. Sudjelovanje na king izložbi u Mađarskoj
3. Sudjelovanje na Europskoj izložbi u Pragu
4. Sudjelovanje na državnoj izložbi u Zagrebu

Za domaćina 12. izložbe predložena je udruga iz D. Miholjca. Za organizaciju svih budućih izložbi king klub zahtjeva od domaćina da se pridržava pravilnika i uvjeta koje će donijetzi da bi izložba bila na zavidnom nivou. Dolaženje stranih sudaca će i dalje biti prioritet, kako bi se digla kvaliteta i usmjerili uzgajivači ka poboljšanju kvalitete svog jata. S tom namjerom i King klub je predložio Josipa Šimunovića za

instruktora teških rasa golubova. Svaku odluku suca treba poštivati bez obzira dali je odluka ispravna. Nakon rasprave prišlo se biranju novog predsjednika King kluba. Jednoglasnom odlukom podržan je gosp. Josip Šimunović za novog predsjednika. Za dopredsjednika je izabran Milan Desančić, za tajnika Robert Košak, trčlanovi izvršnog odbora su Sović Adam, Džakić Marijan, Benke Ivica i Toplak Julijo, koji je ujedno i blagajnik.

Voda uzgoja je Milan Desančić. Nakon glasovanja King klub Hrvatske dodjeljuje posebnu zahvalu i poklon predsjedniku Josipu Šimunoviću za posebne rezultate te uspješno vođenje King kluba. Nema sumnje da će

Josip Šimunović predsjednik King kluba s poklonima svojih članova
King klub sa novim rukovodstvom postizati još zapaženije rezultate kako na domaćim, tako i na europskim izložbama

Robert Košak

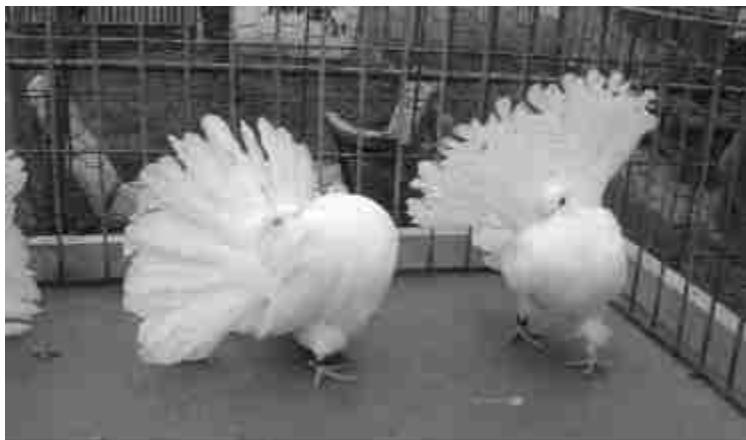

Skupština King kluba u Vuki

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

UDRUGA UZGAJIVAČA MALIH ŽIVOTINJA «GOLUB» VIROVITICA Virovitica, 05.04.2004. godine

NA «MLADIMA» SVIJET OSTAJE

Mladi bijeli paunaši

Nepunih pet mjeseci od svog osnutka (05.10.2003. godine) Udruga hrvatskih uzgajatelja strukturnih golubova održala je 07. ožujka ove godine u mjestu Kaptol pokraj Požege svoju redovnu godišnju skupštinu.

U ugodnom ambijentu srdačno dočekani od članova Udruge uzgajivača malih životinja «Požega» iz Požege, «strukturaši» su unatoč crnim predviđanjima pomaalo «zločestih» prijatelja ipak imali što razgovarati o postignutim rezultatima i planovima za tekuću godinu.

Rezultati su skromni, ali zasigurno hvale vrijedni. Uspješno su članovi ove mlade Udruge organizirano nastupili na međunarodnoj izložbi u gradu Bekečaba (Mađarska) i isto tako postigli zapažen rezultat.

U Viroviticu na održanoj specijalci strukturnih golubova također postigli zapažen rezultat, kao i na državnoj izložbi u Osijeku. I ovom prilikom zahvaljujemo se svim članovima Udruge «Golub» Virovitica što su nam omogućili i nesebično

pomoći organizirati specijaliziranu izložbu strukturnih golubova na jednoj od najljepših izložbi kod nas izložbi Udruge «Golub» Virovitica.

O sve mu to me u podnesenom izvještu o radu Udruge nazočne članove je upoznao tajnik Udruge g. Vladimir Pavin i predsjednik Udruge g. Željko Šerepac, koji je ujedno nazočnima predložio program rada i finansijski plan, koji su u cijelosti prihvaćeni.

Mora se napomenuti da s obzirom na skromna finansijska sredstva Udruga ima velike

planove, kao što su uvođenje u rad voditelja uzgoja kod golubova paunaša i perikera sa jasnim smjernicama u uzgoju i izradom matičnih evidencija.

U drugom mjesecu 2005. godine planira se organizirati specijalizirana izložba paunaša i perikera i to uz pokazano ocjenjivanje koje će provoditi poznati njemački uzgajivači golubova paunaša i perikera gospodin Rudolf Fetz i Werner Reischl.

Izložbu planiramo organizirati u mjestu Kaptol (Požega) kako bi i na taj način doprinijeli afirmaciji tog dijela lijepe naše i pomogli rad udruge uzgajivača malih životinja «Požega», što su uz doprinos u kvaliteti uzgoja strukturnih golubova naši osnovni ciljevi.

U dogovorima smo sa specijaliziranim Udrugama uzgajivača strukturnih golubova susjednih zemalja i za sada imamo potvrdu uzgajatelja iz Mađarske o učešću na izložbi.

Na održanoj Skupštini bili smo i samokritični, pa je tako rad voditelja uzgoja u proteklih pet mjeseci slabije ocijenjen i zasigurno će uložena kritika biti

Ovogodišnji paunaš andaluz boje

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

dobar poticaj za daljnji uspješan rad.

Razgovaralo se i o vođenju matičnih evidencija, pa je tako za slijedeći sastanak dogovorena izrada popisa brojeva prstenja sa uzgojem 2004. godine.

U izradi je i prijedlog natjecateljskog pravilnika o kojem će također na slijedećem sastanku biti dosta govora.

Uz to članovi udruge koji

su boravili na specijaliziranoj izložbi golubova perikera u Francuskoj i golubova paunaša u Njemačkoj, prikazali su snimljeni materijal nazočnim članovima, razmijenili video zapise i fotografije sa proteklih izložbi.

Naravno nije ponestalo vremena i za golubarske razgovore, razmjene iskustava, po koji dobar vic, događaj i pošalicu, a sve to uz dobar

«kotlić» i pun stol, za što su se pobrinuli vrijedni domaćini.

Članovi Udruge hrvatskih uzgajatelja strukturnih golubova svoj ponovni sastanak zakazuju za subotu 08.05. ove godine sa početkom u 10 sati u mjestu Milanovac kod Virovitica (imanje obitelji Šerepac).

Željko Šerepac

Osnivačka skupština "Turopolja"

Dana. 05.06.2004 god., u Velikoj gorici, u organizaciji Inicijativnog odbora, održana je Osnivačka skupština Udruge uzgajatelja malih životinja - Turopolje. Osnivači udruge su uzgajatelji malih životinja sa područja grada Velike Gorice i okolice i to: Pavišić Mihael, Babić Stjepan, Bezuk Stjepan, Zdravko Marinčević, Kos Zlatko, Hačić Damir, Hačić Stjepan, Grahovac Miro, Antolović Božo, Mikulin Ivan, Pavleković Zlatko i Glagolić Darko. Smatrali smo da pošto u našem kraju postoji velik broj uzgajatelja malih životinja da je potrebno osnovati jednu takovu udrugu koja bi ujedinila uzgajivače, od kojih su neki do sada bili u udrugama okolnih gradova. Nadamo se da će osnivanje udruge privući veći broj ljubitelja malih životinja da se bave ovim hobijem i da će mo zajedno postići veći uspjeh u uzgoju i podići kvalitetu uzgoja na viši nivo, a što je cilj svakog uzgajivača.

Na Skupštini je donesen Statut udruge, a za predsjednika udruge izabran Pavišić Mihael iz Lukavca, te je također izabran Upravni odbor, Nadzorni odbor i Stegovna komisija. Na Skupštini

je bilo prisutno 20-tak članova udruge kao i gosti iz Udruge uzgajatelja malih životinja Zabok, te predstavnik Saveza udruga uzgajatelja malih životinja Hrvatske gosp. Ivan Marinov, koji je pozdravio oosnivanje jedne takove udruge u našem kraju i ponudio pomoć Saveza u dalnjem radu udruge. Dana 29.06.2004 god. udruga je upisana u Registar udruga Republike Hrvatske, te tako i formalno - pravno može funkcioniрати i obavljati zadaće propisane Statutom udruge. Daljnja zadaća je upisivanje udruge u Savez udruga uzgajatelja malih životinja Hrvatske, kako bi se povezala sa sličnim udrugama u našoj zemlji, a u cilju bolje kvalitete rada i uzgoja malih životinja.

Upravni odbor je na svojoj prvoj sjednici za dopredsjednika izabrao Babić Stjepana, za tajnika Zdravka Marinčevića i za blagajnika Grahovac Miru, te je također osnovao 4 sekcije unutar udruge i izabrao voditelje sekcija i to: Golubovi - Babić Stjepan, Perad - Antolović Božo, Kunići - Glagolić darko i Egzote - Cebović Boris.

Sada nakon mjesec dana udruga

broji 38 registriranih članova, a naznake su upisa još novih članova osobito mlađih članova, a što i je cilj udruge da uzgoj malih životinja prenese na mladež.

Od većih planova za ovu godinu udruga ima organizaciju prve izložbe malih životinja u Velikoj Gorici od stvaranja države Hrvatske, a što se nadamo da će i uspjeti uz pomoć drugih udruga, a poglavito Saveza.

U našem kraju uzgajatelji malih životinja najviše uzgajaju golubove i to: Zagrebačke prevrtace, Sisačke prevrtace, Listonoše, razne rase Gušana, Bačke prevrtace, zatim kuniće i to: Njemačke šarce i Belgijiske orijaše, razne vrste peradi i pataka, te je manji broj ptica (papige i dr.).

Zdravko Marinčević

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

SA SKUPŠTINE HRVATSKOG SAVEZA Virovitica 04. travnja 2004.

Sa skupštine Hrvatskog saveza u Viroviticu

Redovna godišnja skupština Hrvatskog saveza udruga uzgajatelja malih životinja okupila je i ove godine stotinjak predstavnika gotovo svih Udruga članica Hrvatskog saveza. Iz opsežnog dnevnog reda izdvajati će ono što bi čitateljima moglo biti najzanimljivije.

Naime uz redovne izvještaje svih dužnosnika Hrvatskog saveza, predložene programe i zadaće u narednoj godini, posebnu su pozornost imale dodijeljene posebne nagrade za «nearočite zasluge» ove godine dodijeljene četvorici dugogodišnjih uzgajatelja, članova i dužnosnika Hrvatskog saveza.

Nagrade «statua s amblemom Hrvatskog saveza» dobili su: dipl. ing. Većeslav Vostrel iz Virovitice, predsjednik Hrvatskog saveza, Zlatko Menges iz Vukovara, predsjednik Zbora sudaca, Željko Katović iz Zagreba, međunarodni sudac instruktur Zbora sudaca i Zlatko Mihalić iz Križevaca,

dugogodišnji član izvršnog odbora Saveza. Nagrade su im uručili predsjednik i tajnik Saveza, a samom predsjedniku nagradu je uručio dopredsjednik Julije Toplak, uz prigodne govore i čestitke svih nazočnih.

Nagradu za naročite zasluge dobio je predsjednik Saveza
dipl. ing. Većeslav Ostrel

Ono što je svakako važno je i utvrđivanje termina održavanja 13. državne izložbe koja će se definitivno održati 26. do 28. studenog 2004. godine u Zagrebu, na zagrebačkom velesajmu, a organizator je Udruga «Zagreb 1925.», koja slavi vrijedan i jedinstven jubilej osamdeset godišnjicu utemeljenja. Svakako da državna izložba ima veliki značaj i inače, a posebice kad organizator proslavlja ovakav jubilej, stoga apeliram na uzgajatelje svih članica Hrvatskog saveza da prijave svoje životinje i daju svoj doprinos obilježavanju jubileja.

Organizator naredne 14. državne izložbe u sezoni 2005/2006 biti će, po odluci skupštine, Bjelovar koji je podnio kandidaturu za organizaciju, te već mogu polako vršiti pripreme.

Hrvatski savez je od ove skupštine brojniji za još dvije članice. Naime skupština je potvrdila odluke izvršnog odbora

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

o prijemu u Savez dvije nove članice, novoosnovanu Udrugu uzgajatelja i ljubitelja malih životinja «Lepoglava» iz Lepoglave i specijaliziranu Udrugu hrvatskih uzgajatelja strukturnih golubova koja ima sjedište u Virovitici.

Skupština je završila svečanim ručkom i druženjem uz nezaobilazne uzgajateljske teme i probleme.

Vladimir Pavin

Predsjednik Saveza uručuje nagradu Zlatku Mihaliću

Predsjednik zbora sudaca Zlatko Menges nagrađen za naročite zasluge

Tajnik Saveza V. Pavin podnosi izvješće o radu

Nagradu za naročite zasluge primio je i Željko Katović instruktur zbora sudaca

• AKTUALNO • AKTUALNO • AKTUALNO •

Skupština udruge uzgajatelja malih životinja «Belišće» iz Belišća Belišće, 29. svibanj 2004.

Poslije skupštine priređen je domjenak za goste i članove

Udruga uzgajatelja malih životinja «Belišće», ovu godišnju skupštinu održala je u novoizgrađenom vlastitom, lijepo uređenom objektu. Iako relativno

mlada i nevelika udruga, velikim i sigurnim koracima ide naprijed. Za samo nekoliko godina postojanja i egzistiranja uspjeli su izgraditi vlastiti objekat.

Skupština je protekla uobičajenim izvješćima iz kojih je vidljiv njihov rad u protekloj godini, ali i ambiciozan program daljeg napretka, uređenja objekta, održavanja izložbi, povećanja članstva, posebno mlađih, suradnje sa susjednim udrugama i aktivno sudjelovanje u radu Hrvatskog saveza.

Skupštini su bili nazočni i gosti iz susjednih udrug, a domaćini su i ovaj put pokazali svoju gostoljubivost i majstorstvo u kuhanju slavonskog čobanca. Čestitamo im!

Vladimir Pavin

Druženje sa susjedima uzgajateljima Slovenija, Ptuj, 15. svibnja 004.

Uzvratni susret u Ivancu

Predsjednici i tajnici društava Ivana i Ptuja
A. Basarić, F. Štumberger, B. Lončar, A. Lesjak

Na tradicionalnom druženju uzgajatelja iz Ptuja, Slovenske Konjice i Ivanca koje se održalo na imanju (kmetiji) Zvone Križaja Zokija bilo je nazadno šezdesetak članova ove tri Udruge.

Uz bogat sportski program

- sakupljanja vode, gađanja praćkom, kuglanja, stolnog nogometa, trčanja na štulama druženje je potrajalo do kasno u noć.

Po završetku «igara» podijeljeni su pehari te je uslijedilo fotografiranje s domaćinima ispred stupnog golubinjaka domaćina u starinskoj bijeloj kočiji (fijakeru) za uspomenu te razgledavanje galerije u kojoj se je moglo vidjeti: crna stara kočija stara 200 godina, lovački trofeji, i još mnogo starinskih predmeta te umjetničkih slika.

Druženje je proteklo uz gemišteke prepričavanjem dogodovština sa izložbi sve do kasno u noć

Branko Lončar

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

**Skupština EE saveza
Francuska, Niederbronn les Bains, 20. 23. svibanj 2004.**

Domaćini Generalne skupštine Europskog saveza ove godine su bili Francuzi. U živopisnom gradiću nedaleko Strazbura, Niederbronn u les Bains, organizirali su besprijekorno ovaj najveći skup uzgajivača malih životinja Europe, kojemu su nazočili predstavnici 21 zemlje članice, a među njima i Hrvatske. Već tradicionalno, po ustaljenom protokolu, zasjedanje se odvijalo u tri dana. Prvi dan su zasjedale standard komisije svih sekacija, potom sljedeći dan su se održale sjednice sekacija, a potom generalna skupština EE-saveza.

Jasno da se ovako veliki i složeni skupovi održavaju po utvrđenom dnevnom redu i protokolu. Svi d u ž n o s n i c i , č l a n o v i predsjedništva, predsjednici sekacija, predsjednici standard komisija, organizatori pojedinih europskih specijalnih izložbi, podnose izvješća, prvo na sjednicama sekacija, potom na generalnoj skupštini.

Ono što bih posebno istakao je ovogodišnje predstavljanje Hrvatskog saveza na sjednici sekcije za golubarstvo. Evo Prijevoda teksta u cijelosti.

na slijedećoj stranici...

Izvješće dr. Wernera Lüthgen

Detalj sa skupštine EE-Saveza

Delegati Slovenije Egon Plevnik i Igor Čegovnik

Prije svečane večere u hotelu

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

Predstavljanje Hrvatskog saveza

Sa sjednice golubarske sekcije

Vrlo poštovani gospodine putovati i petnaest sati.
predsjedniče

Dragi prijatelji uzgajivači

Prije nego Vam predstavim Hrvatski savez, želim Vam kazati nekoliko riječi o Republici Hrvatskoj.

Hrvatska je smještena na današnjim jugoistočnim granicama Europske Unije. Dužina njenih kopnenih granica s Europskom unijom iznosi preko tisuću kilometara na kopnu i još preko tisuću kilometara na moru. Na površini od devedeset tisuća kvadratnih kilometara živi samo četiri i pol milijuna stanovnika. Naravno da broj stanovnika određuje i broj uzgajivača malih životinja, a neobičan geografski oblik uvjetuje i povezanost i mogućnost komunikacije među uzgajivačima. Tako je, od udruge iz Vukovara, na samom istoku Hrvatske do Udruge uzgajivača malih životinja u Dubrovniku, na samom jugu Hrvatske, udaljenost gotovo tisuću kilometara, a zbog, još uvijek loših cesta, potrebno

Hrvatski savez uzgajivača malih životinja je sigurno jedan od manjih, a i najmlađih u Europskom savezu. Osnovan je 1976. godine i sve do 1991. godine je bio u satavu YU saveza. Tek 1992. godine, osamostaljenjem dobiva današnje značenje i ulogu koju ima kao krovna organizacija svih uzgajivača malih životinja u Hrvatskoj. Danas Hrvatski savez ima u svom članstvu 58 Udruga uzgajivača malih životinja s preko 2500 uzgajivača malih životinja. Od toga 1350 uzgajivača golubova, 500 uzgajivača peradi, 400 uzgajivača kunića i 300 uzgajivača ptica. Od specijaliziranih udruga uzgajivača pojedinih rasa golubova imamo

- specijaliziranu udrugu uzgajivača engleskih gušana
- specijaliziranu udrugu uzgajivača kingova
- specijaliziranu udrugu uzgajivača štrasera

- specijaliziranu udrugu uzgajivača brodskih prevrtača
- specijaliziranu udrugu uzgajivača zagrebačkih prevrtača
- specijaliziranu udrugu uzgajivača perikera i
- specijaliziranu udrugu uzgajivača paunaša
Savez je organiziran u sekcije te imamo.

Sekciju golubova

Sekciju peradi

Sekciju kunića i

Sekciju ptica

U okviru Hrvatskog Saveza djeluje i sudačaka organizacija u kojoj imamo danas 55 sudaca ocjenjivača za golubove, 20 sudaca ocjenjivača za perad, 35 sudaca ocjenjivača za kuniće i 15 sudaca ocjenjivača za ptice. Svi suci ocjenjivači prije početka izložbene sezone moraju sudjelovati najmanje na jednom seminaru koji Savez organizira svake godine. Na izložbama primjenjujemo opisni europski sistem ocjenjivanja već tri godine za golubove a od prošle godine i za perad.

Većina Udruga organizira svake godine svoje izložbe malih životinja, a Savez je suorganizator nacionalne izložbe na kojoj bude izloženo oko tri do tri i pol tisuće životinja.

Na posljednjoj nacionalnoj izložbi, održanoj u Osijeku, bilo je izloženo 3 500 malih životinja, od toga 2 200 golubova, a ostalo su bili podjednako zastupljeni perad, kunići i ptice.

Osim nacionalne i lokalnih izložbi organiziramo i specijalne izložbe pojedinih pasmina:

- specijalne izložbe engleskih gušana sa oko 500 golubova
- specijalne izložbe kingova sa oko 400 golubova
- specijalne izložbe paunaša sa

• HIT VIJESTI • HIT VIJESTI • HIT VIJESTI •

V. Pavin predstavlja Hrvatski Savez

oko 200 golubova

- specijalne izložbe perikera sa
oko 150 golubova

- specijalne izložbe maltezera sa
oko 180 golubova

- specijalne izložbe štrasera sa
oko 100 golubova

-specijalne izložbe pomeranskih
gušana sa oko 200 golubova

- specijalne izložbe zagrebačkih
prevrtača sa oko 200 golubova

- specijalne izložbe međimurske
lastavice sa oko 100 golubova

- i nacionalnu izložbu hrvatskih

pasmina malih životinja sa oko
1000 životinja

Najpopularnija rasa golubova u
Hrvatskoj je engleski veliki
gušan a slijede po broju
uzgajivača: kingovi, sisacki
prevrtači, brodski prevrtači,
pomeranski gušani, paunaši,
zagrebački prevrtači, zimovke,
perikeri, maltezeri

Godišnje Savez za potrebe svojih
članica nabavlja 50 000 prstenova
za golubove i perad i na

izložbama se ocjenjuju samo
životinje s propisanim saveznim
prstenom

Hrvatski savez ima već 6 godina i
svoje stalne internet stranice.

Od 2002 godine. Savez je počeo
izdavati i svoje stručne novine
«Uzgajatelj» koje izlaze svaka tri
mjeseca i informiraju uzgajivače
o svim zbivanjima u uzgoju malih
životinja u Hrvatskoj i u Europi.

Informacije radi, u Hrvatskoj
postoji i Savez uzgajivača
engleskih tiplera sa 7 Udruga, sa
oko 50 uzgajivača koji se takmiče
u letu i Savez uzgajivača
sportskih listonoša sa 25 Udruga i
sa oko 400 uzgajivača. Oni nisu
članovi Hrvatskog saveza
uzgajivača malih životinja, ali sa
svoje golubove povremeno
prikazuju na našim nacionalnim
izložbama sa rezultatima leta.

Na kraju želim kazati, da
Hrvatski savez uzgajivača malih
životinja održava dobre odnose sa
svim susjednim Savezima,
sudjeluje na mnogim izložbama u
susjednim zemljama, poziva
inozemne suce na svoje izložbe i
sudjeluje na svim značajnim
izložbama u Europi.

Vladimir Pavin

• JESTE LI ZNALI • JESTE LI ZNALI •

JESTE LI ZNALI

- da su jaja pata ka najpodložnija kvarenju.....

osim relativno brzog
kvarenja, pačja jaja mogu biti
i zatrovana raznim
bakcilima, (najčešće iz grupe
paratifusa). Dokazano je da
su ova trovanja najčešća kod
pasmina Chaki Campbell i
indijska trkačica, tj. pasmina
kojima voda nije glavni uvjet
uzgajanja. Pri trovanju kod
ljudi nastaju simptomi:
groznica, jaka glavobolja,

proljev, opća slabost i
naročito jaka bol u križima.

- da je omjer mužjaka kod pataka i gusaka.....

tijekom zime (od prosinca do
ožujka) ostavljamo kod težih
pasmina pataka 1 mužjaka na
3 patke, a kod lakših na 5
pataka, dok se taj omjer može
povećati na 5, odnosno 8
ženki. Kod gusaka se obično
ostavlja na 1 mužjaka 4
ženke, ali se i 6 ženki u nekim

slučajevima nije pokazalo
nepogodnim. Radi boljeg
spolnog nagona, zimi i u rano
proljeće, mužjaci se mogu
držati odvojeno, a tek
ispustom na vodu se spajaju
sa ženkama.

**- da mužjaci tuluške
guske dosežu težinu od
najmanje 9 kg, dok
utovljeni važu i do 12,5 kg.**
Mladi guščići se jako brzo

• JESTE LI ZNALI • JESTE LI ZNALI •

razvijaju te već sa 3 mjeseca dostižu veličinu naše domaće guske. Kod parenja se preporuča da imaju vodu, jer im na suhom smetaju masni jastučići.

- koja su pasminske

osobine emdenske guske i kako je raspoznati.....

potjeće iz okolice grada Emlena križanjem sa tuluškom pasminom, dostiže težinu od 7 do 10 kg, čiste je bijele boje i ima dvostruko

trbušno ispuštenje. Tijelo je veliko i duboko kao kod labuda, narančasto-crvenog je kljuna, a oko tamno plavih očiju imade žuto crveni krug.

Emil Dekanić

Sve naše zablude !

Paramiksoviroza je izgleda i ove godine uzela svoj danak. Harala je ove godine, prema mojim saznanjima, u golubarnicima u Slavoniji, sjeverozapadnoj Hrvatskoj i Dalmaciji. Vjerojatno i dalje, ali o tome uzgajivači šute i samo doprinose širenju zaraze. Zašto nam se to skoro svake ili svake druge godine događa i to u isto vrijeme, od početka siječnja do sredine ožujka. Po mom mišljenju razloga za to je više, vjerojatno je to vrijeme kad je taj virus zbog vremenskih pogodnosti (hladnoća, vlaga, magla, padavine) vrlo aktivan, ali prvenstveno je to neodgovornost velikog broja uzgajivača koji golubove uopće ne cijepe protiv paramiksoviroze, a zatim ih iz tjedna u tjedan nose na izložbe te drugih, koji savjesno, misleći da rade ispravno, redovito cijepe golubove «la sotom» ili «pestikalom» prije izložbene sezone. Upravo su ti drugi u velikoj zabludi !

Zašto ? Iz jednostavnog razloga što su to cijepiva protiv Newcastle (atipična kuga peradi) koja se prema literaturi, vrlo rijetko ili izuzetno javlja u golubova i to u samo latentnom obliku, dakle bez gubitaka, dok paramiksoviroza odnosi i do 80 % jata. Prema svoj raspoloživoj literaturi, cijepiva koja se koriste za zaštitu protiv Newcastle ne pružaju dovoljnu, ili bolje rečeno nikakvu zaštitu

jedini i ispravan način za zaštitu, uz naravno, sve ostale primjerene i odgovarajuće uvjete držanja i ishrane.

Opisati će ovde tijek bolesti i simptome paramiksoviroze koja je prvi puta u Njemačkoj otkrivena 1982. godine i vjerujem da će mnogi prepoznati simptome koje su vidjeli kod svojih golubova, iako nisu znali o čemu se radi.

Prvi simptomi su povećana potrošnja vode u tim hladnim zimskim mjesecima uz istovremeno čak i 50 % smanjenje dnevнog utroška hrane. Golubovi su potišteni, nakostriješenog perja i imaju obilato vodenast izmet, za nekoliko dana jednostavno uginu. Drugi pak postaju plašljivi, podrihtavajućeg vrata, naginju glavu na stranu do poda, treći uvrću vratom, četvrti kukuruz i krupnije zrnevlje prebacuju preko glave, lete nekontrolirano u polukrug, padaju sa stajalica, ali ti žive najduže, čak i preživljavaju ako ih uzgajivači prve ne pobiju jer misle da ostali nisu zaraženi, a to je pogrešno, (jedino ti mogu preživjeti i postati doživotno imuni i othraniti zdrave mlade) i sa time nismo ništa postigli, jer kad smo uočili te simptome koji su vrlo karakteristični, već nam je vjerojatno zaraženo cijelo jato. Kad nam se to već dogodilo, kad smo primijetili potištenost, povećanu žed, a posebno potpuno

kardinalnu grešku, naizgled zdrave golubove cijepimo, a u stvari im ubrizgavamo živi virus njukastla, a kad to shvatimo ostali smo bez jata. U situaciji kad nam se to dogodi nema lijeka, jedino rješenje je maksimalno davanje vitamina i samo vitamina i možda i ne bude totalna katastrofa, a jedino rješenje je obvezno cijepljenje cijepivom isključivo protiv «paramiksoviroze» (jedan od njih je Chevivak, ali ima i drugih, uglavnom na inozemnom tržištu), sve drugo je kockanje sa srećom i uvjerenja da nije u pitanju paramiksoviroza nego nekakva bakterijska zaraza (laboratorijski nalaz će sigurno to tvrditi) su zabluda koja vam neće vratiti, niti izlijeci golubove.

Ovim člankom nisam imao pretencije biti veterinarom, nego ukazati na ono što nam se prečesto događa, a nisam još nigdje pročitao da je kod nas uopće laboratorijski dokazana «paramiksoviroza kod golubova, a mi uzgajivači dobro znamo daje ta podmukla bolest odnijela mnoga jata i nanijela ogromne materijalne i emocionalne štete u posljednjih petnaestak godina zato zaštitimo se obvezno pravim cijepivima

Vladimir Pavin

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

BRODSKI PREVRTAČ U NJEMAČKOJ

Brodski prevrtači na letačkoj krletki majstora Hermana Blaha

Prije tri godine započeo je uzgoj i složeni proces priznavanja Brodskih prevrtića u Njemačkoj. Od prvog izlaganja 2001. godine u Dachau, izlagača iz Slavonskog Broda i okolice te slijedeće godine tj. 2002. na nacionalnoj izložbi u Dotrmundu (VDT) od strane izlagača iz Njemačke, Nedjeljka Kesića, Stjepana Huljića i Petra Jekića te volijernog izlaganja u mom matičnom klubu, po dva puta godišnje, na «Jungtierschau» i na «Lokallschau», do konačno velikog uspjeha na 85. nacionalnoj izložbi u Sinsheimu, gdje smo izložili 30 primjeraka i prvi puta bili ocijenjeni od 90 do 95 bodova. U Sinsheimu smo nas trojica uzgajatelja prezentirali brodskie prevrtiće u šest boja (bijela, žuta, crvena, crna, plava s crnim krilnim prugama i bljeđožuta s žutim krilnim prugama). Glubove je ocijenio gosp. Dr. Werner Lüthgen s komisijom. Najbolje su nam bile ocijenjene dvije golubice: žuta, uzgajatelja Stipe Huljića i moja bijela, obje 95 bodova. Tu bijelu golubicu je čak slikao poznati golubarski slikar Pröll i objavio u

njemačkom «Geflügell Börse br. 3 od 2004. god»

Na europskoj izložbi za jugoistočne letače i prevrtice u Dachau 03. do 04. siječnja 2004. god. izlažemo po drugi puta brodskie prevrtice i žuta ženka uzgajatelja Stipe huljića dobiva 95 bodova.

Brodski prevrtič je sportski golub, ali i golub vrlo lijepog eksterijera i to treba održati i unaprijediti. Da odlično prevrće to svi znamo, ali treba ga još selektirati po izgledu

Nedjeljko Kesić u Sinsheimu s brodskim prevrtićima

da bi se ujednačio kvalitet.

Evo nekoliko točaka koje trebamo usavršiti i ujednačiti, a to je mišljenje i kritike iznio i dr. Werner Lüthgen u «Geflügell Börse i Geflügell Zeitung».

1. Oči trebaju biti biseraste (osim bijelih kod kojih su tamne).
2. Kljun kod crvenih i žutih mora biti svijetlij bez ikakve boje
3. Glava treba biti okruglasta
4. Noge trebaju biti srednje dugačke, a još dosta primjeraka imaju predugačke noge

To su točke na kojima trebamo poraditi kako bi usavršili eksterijer našeg «brodskog prevrtića».

Zahvalio bih se gosp. Petru Jekiću koji nam je pomagao u izlaganju u Njemačkoj, a posebna zahvala gosp. Josipu Margeti i ostalim uzgajateljima iz Slavonskog Broda koji su u ove tri godine podupirali naš rad i opskrbljivali nas s uzgojnim golubovima. Velika im hvala!

Nedjeljko Kesić

U golubarniku Stipe Huljića u Bad Liebenzelu

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

Brodski prevrtač bijeli 0-1 uzgajivača Nedeljka Kesića

U posjeti Josipu Margeti. Nedeljko i Blaž Kesić i Josip Margetić

Nedeljko Kesić sa svojim golubovima

PERIKER ILI ŠUBARAŠ

Periker crnotigrasti uzgajivača Ivice Jurkovića iz Zagreba

U skupini strukturnih golubova, malih životinja. Taj doista periker ili šubaraš uviјek prilači neuobičajen kukuljasti golub, pozornost posjetitelja izložbi prepoznatljiv po karakterističnu

perju oko vrata, spada među najstarije ukrasne pasmine. Malo znamo o njegovu podrijetlu i ranoj povijesti, ali se zna da su njegove pretke, indijske grivaste golubove, u Europu uvezli iz Indije nizozemski i belgijski moreplovci u 16. stoljeću. Današnji oblik grive i ruže, koji podsjeća na cvijet krizanteme, uzgojeni su tijekom 19. stoljeća u Njemačkoj i Engleskoj. U tome je promijenjena figura perikera. Glava mu je sa svih strana obraslja pernatom šubarom pa se gledano iz profila uopće ne vidi. U svih varijeteta boja glava mora biti bijela sve do linije oka, a i primarna pera krila i rep moraju biti u toj boji.

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

Ivica Jurković sa crnim perikerom

Pernata šubara tim golubovima nimalo ne smeta da se dobro legu pod uvijetom da se ne mijesaju s drugim pasminama, a mogu se držati i na ispustima da slobodno lete. «Tko jednom zavoli goluba, ta ljubav ne napušta ga do kraja života», poznata je golubarska izreka koja vrijedi i za Ivicu Jurkovića iz Zagreba (tel 01 3732 045), dobrog poznavatelja te pasmine, uzgojem koje se bavi od 1968. godine. Među uzgajateljima golubova uvriježilo se mišljenje kako je uzgoj perikera prilično zahtijevan i da se najbolje legu pod drugim jednostavnijim pasminama golubova, takozvanim dadiljama, najčešće listonošama. Ivica ne dijeli to mišljenje jer pomnim promatranjem dokučio je u čemu je problem. Uočio je u perju na prsim i na trbuhi tanke niti poput vlas kose pa zaključuje da otud dolazi i njihovo treće ime vlasuljaši. Naime, za hladnih dana mладunci se zavlače duboko pod perje svojih roditelja i zapetljaju

se u te fine niti pa ih roditelji nehotice s omčom oko nogu, krila ili vrata jednostavno izvuku iz glijezda i tada mora intervenirati uzgajatelj. Događalo se da pojedini odrasli primjerici odlutaju od kuće, ali bi se u pravilu za dva do tri dana uvijek vraćali u svoj golubinjak, što je dokaz da unatoč stogodišnjem incestnom uzgoju u zatvorenom prostoru i velikoj periki koja im bitno ograničava vidno polje, nisu posve izgubili osjećaj za orientaciju.

Koliko zapravo ima strasti u ovome hobiju pokazuje nam i površina na kojoj Ivica uzgaja svoje ljubimce. Na otprilike 200 četvornih metara ograđena prostora u potkovlju, na garaži i u vrtu pokraj perikera ponosno se šepure buharski bubenjari, paunaši, makedonski duneki i sisacki prevratači, ukupno oko 300 grla iz kojih svakog jutra dopire milozvučno gukanje na veliko zadovoljstvo njihovih vlasnika. Kao dugogodišnji član udruge

uzgajatelja malih životinja «Zagreb 1925» u mlađim je danima doslovno jurio na izložbu, kako u nas tako i u inozemstvu te osvojio velik broj diploma i šampionskih pehara. Pariz, Amsterdam, Wels, Brno, Ulm, Budimpešta, Wassergurg, Straubing, Nürnberg... samo su neka mjesta koja vjerojatno nikada ne bi posjetio da nije bilo te strasne ljubavi prema golubovima. Napominje kako se uzgojem ove pasmine golubova u nas bavi samo nekolicina entuzijasta, među kojima bi prema njegovu mišljenju trebalo istaknuti mr. Sc. Branka Košutića iz Zagreba, zaslужna za uvoz kvalitetnih grla iz inozemstva, Mihajla Klobučara iz Petrinje, Stjepana mesića iz Gračanice i Vladimira Pavina iz Donjeg Miholjca.

Darko Petanjek

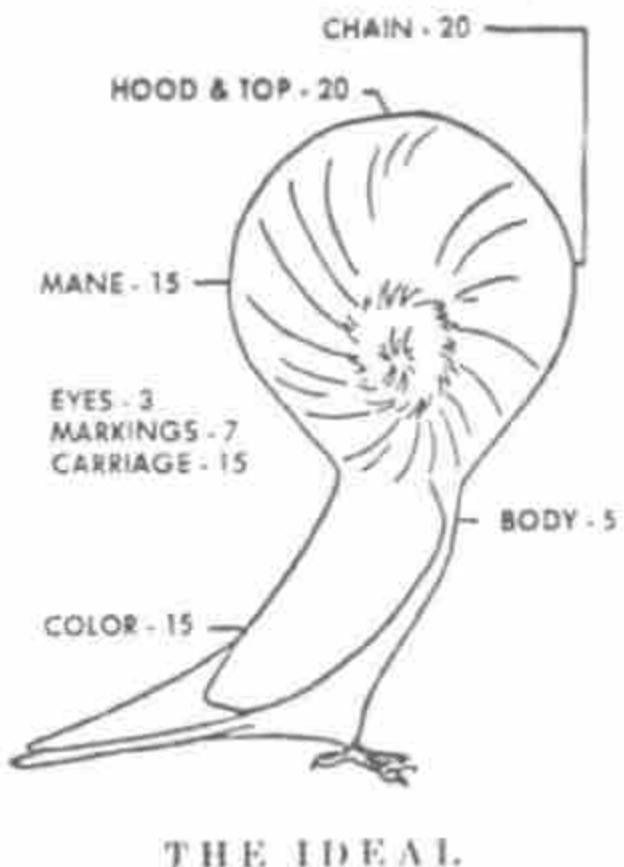
• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

ŠUBARASTI GOLUB - STANDARD

Srednje veličine tijela, uspravnog (ponosnog) držanja sa zabačenom glavom, enormne dužine pera, specifične strukture i položaja vratnih pera. Figura i struktura su najvažniji od svih zahtjeva.

TIJELO I DRŽANJE

Pod riječju srednje veliko tijelo se najbolje može objasniti na izložbama i živim primjercima. Kritika sudca trebala bi biti najbolja pomoć. Čak je uspoređivanje između golubova velika pomoć. Golubovi koji imaju pre malo tijelo nikada neće imati prvakšnu strukturu, a i golubovi sa prevelikim tijelom imaju srednju strukturu. S tim da su ti golubovi predugi i preširoki. Tijelo i struktura kod tih ptica nisu u harmoniji. Sa sigurnošću je veličina naše rase, značenje jedne fine figure. Golubu sa šubarom bez dobre figure nedostaje elegancija, ponos i izazovni stav. To su rasna obilježja koja moraju biti ispunjena. Čak ptice sa najboljom strukturu ne mogu zaobići taj nedostatak. Njihovo je držanje ravno. U paradnoj poziciji šubarasti golub izbací prsa i glavu nagne prema nazad, noge su im do kraja nategnute. Golubovi u položaju za paradu, oduševljavaju uzgajivače i prisiljavaju ih da se zadrži ispred kaveza. Ptice koje u paradnom položaju sjede na repu nisu poželjne. Kod strukturnih golubova, a pogotovo kod šubarastog goluba traži se posebno ponosno držanje sa uskim i što manjim tijelom. S tim da šbara treba izgledati kao da je iz jednog dijela iako se sastoji od više dijelova. Sa strane gledano mora izgledati što šira, a sprjeda uska prema dugom vratu. Držanje glave jednog plemenitog šubarasa mora sličiti na plemenitog konja zategnutog konjskom žvalom s podbradnjakom. Samo tako se

THE IDEAL.

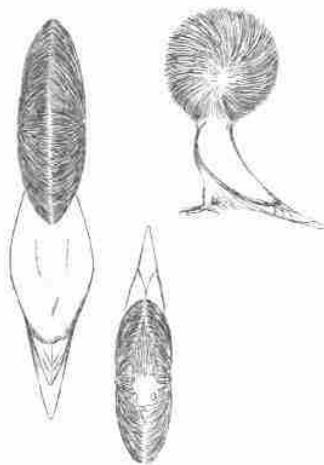
mogače zatiljak izraziti u traženoj formi. Što znači da bi kljun trebao biti stisnut prema grkljanu i glava nagnuta prema nazad. Današnje traženo tijelo srednje veličine mora biti prisutno, da bi toj rasi dalo estetiku. Sa pretjerano malim tijelom bi s vremenom postala struktura pera premalenata. Jedna izvjesna dužina pera mora postojati da bi se podigla elegantnost i plemenitost ptice. Tijelo ne smije biti preširoko i zdepasto. Desetljećima prije su uzgajivači upozoravali da se ne uzgaja golub sa predugim perom, jer bi zbog toga imali otvorenu šbaru i viseća krila. Već tada se

govorilo da najduža pera nisu najbolja, nego da moraju biti najduža moguća i što gušća. S tim da vrat ne smije biti prekratak i predebel. Plemenit golub mora imati što duži vrat. Vrat nikada ne može biti predug. Što duži to bolji, jer samo tako se može perika optimalno razviti. Pero može biti dugo ako je i dosta gusto.

STRUKTURA

Najvažnije obilježje šubarastog goluba je struktura. Dijeli se u četiri grupe, a to su ruža, griva, kapa i ogrlica. One nisu

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

razdvojene jedna od druge, nego su guste i jedna uz drugu. Iz profila gledano šubara treba imati oblik jaja sa tupim vrhom.

RUŽA- se ne nalazi u sredini, već nešto dublje poslije ramena i tvori okrugli vrtlog na obim stranama vrata od kojeg perje kao zrake prelazi na sve strane u grivu, kapu i ogrlicu. Ruže koje u dužini stoje prema gore su pogrešne. Mora imati jasnu formu sličnu krizantemi.

KAPA- najvažniji dio strukture. Ona mora biti puna i gusta. Oko glave čini polukrug. U sredini ne smije biti špicasta, niti imati ikakav kut, nego mora do čela biti zaokružena i što više prema naprijed. U kapi se ne smiju nalaziti rupe. Tko želi uzgajati goluba sa traženom kapom, mora paziti na to da ženka ima kapu prema propisima. Kod mužjaka nije toliko opasno ako mu kapa stoji nešto podignuta, ako ima dužinu pera. Sa ženkama koja odgovara propisima, mužjak se može slobodno pariti. Mi već nekoliko godina imamo golubove skoro u svim bojama sa prekrasnom kapom. To je dokaz da se taj problem može riješiti, iako je jako teško uzgojiti

potpuno savršenu kapu. Puno uzgajivača još uvijek premalo pazi na to, a posljedica toga je da kod kratkog kapnog perja je kapa otvorena i ne može padati odozgo prema dolje. Previše dlakavo perje je razlog što se dobiva labava i meka kapa. Te kape su u sredini špicaste i fali im širina na vrhu strukture. Kape sa kutom se ne preporučuju jer ne izgledaju lijepo. Naš cilj je da obilježja kape budu što bliže zamišljenom standardu.

GRIVA- je najizraženiji ukras šubarastog goluba. Kao što je već rečeno mora biti zatvorena i gusta. Potpuna gustoća grive dobiva se samo u slučaju kada su pera u potpunosti izrasla. Pošto dugo pero duže raste nego kratko stoga na jesenskim izložbama rjeđe viđamo golubove šubaraše. Tek sa potpunom grivom golub dobiva impozantan izgled. Njihova vrijednost se povećava ako imaju zaokruženu i apsolutno popunjenu grivu. Griva raste na stražnjem dijelu izduženoga vrata i proteže se od gornjeg dijela leđa do kape. Prijelaz u kapu ne smije biti vidljiv. Ona mora biti savijena i završavati u perju razdjeljka odnosno sudarati se, a da pera ne zarastu jedno u drugo. Pogotovo kod grive se mora paziti da pera nisu premekana. Dragulj u uzgoju su ptice koje nemaju preduga, ali zato napeta pera. Kod njih se dobivaju najbolji mladi.

OGLICA- je produžena struktura kape prema naprijed i ide od oka sve do krila. Ona mora biti što duža i gušća. Ako je kratka onda i vrat izgleda kratak. Gledano od naprijed izgleda nisko, a sa strane što šira. U paradnom položaju golub s šubarom mora stvarati ogrlicu uključujući glavu i vrat. Znači mora ići preko oka, pokriti kljun i pogotovo ispod kljuna mora biti

dobro zatvorena. To je moguće samo ako pera nisu premekana i ne vise prema dolje, ali ne smiju biti niti pretvrda. Ptice koje imaju na grkljanu otvorenu ogrlicu ne preporučuju se više koristiti u uzgoju.

GLAVA, OČI I KLUJUN

Glava je pretežno mala, a čelo okruglo. Prestrmo ili preplosnato čelo ne izgleda lijepo, te nije poželjno. Uska duga glava također nije poželjna jer nema mjesta za široku kapu koja je tražena. Kod duge glave kapa djeluje špicasto. Kod te glave je i kljun predug. Sve boje moraju imati bistro bijele oči, koje mogu biti spremljene u crvenoj ili žutoj dupljim oka. Tamno oko je velika greška. Nažalost tamno oko ne može se u potpunosti izbjegići. Ako golub ima samo jedno tamno oko može se koristiti u uzgoju, ali ne može ići na izložbe. Golub s dva tamna oka je bezvrijedan. Slomljeno oko (napolna tamno, napolna bistro bijelo) također nije poželjno. Kljun mora biti svijetao to znači boje mesa i srednje dužine. Plavi, crni i crno-tigrasti imaju često tamni pod kljun (donji dio kljuna). Velika količina pigmenta je uzrok tomu. To se ne kažnjava jer se kljun ispod pera ne vidi.

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

TJELESNE OZNAKE

Vrat goluba sa šubarom je tanak i dug. Važi što duži vrat to bolje. Prsa uska i podignuta. Ledja trebaju biti uska i duga. Ako su ledja potpuno pokrivena s krilima to bi bilo idealno. Krila moraju skoro dohvati kraj repa, ali ne smiju biti duža od repa i ne smiju biti prekržena. Gledano sa strane golub sa šubarom izgleda dug. Postava im mora biti niska. Usprkos svemu navedenom ptica izgleda elegantno. Rep mora samo malo doticati pod, ali krila moraju ležati na repu i ne smiju se doticati poda. Noge moraju biti kratke do srednje duge. Nokti moraju biti boje mesa. Kao i kod kljuna se dešava da ima tamne nokte. Obično se to ne kažnjava, ali ne mogu dobiti maksimalan broj bodova.

BOJA I CRTEŽ- kod nas priznato je deset boja koje se uzbajaju i vode na izložbe a to su: crna, crvena, žuta, plava s krilnim trakama, plava bez krilnih traka,

žuti fako, crno-, crveno- i žuto tigrasta i jednobojno bijela. U svijetu danas postoje i druge boje kao što su: almond, indigo, andaluzija, grizli, kite, kaki i dr. Kod svih golubova u boji traži se bespriječan crtež i zasićenje boje. Pogrešan crtež imaju ptice s previše pigmenta. One imaju obojena repna i letna pera pa čak ni fleke na glavi nisu rijetkost. Ako im fali boje imaju bijele brade i bedra. Ptice s traženim crtežom imaju prednost pred svim drugima. Kod procijene boje ne trebaju se tražiti veliki zahtjevi. Struktura i uska istegnuta figura su primarni kod ocjenjivanja. Crtež na glavi mora od kuta kljuna preko sredine oka ići na zatiljak s tim da je glava uvijek bijela. Broj bijelih letnih pera je 6 do 10, ali kod ocjenjivanja ne igraju veliku ulogu. Golub s bijelim bedrima i trbuhom ne izgleda lijepo. Uzgajivač mora sam odlučiti da li će takovog goluba slati na izložbu. Tigrasti izgled šubarastog goluba razlikuje se od uobičajenog izgleda. Na bijeloj podlozi trebaju se nalaziti ne

prevelike obojene mrlje pravilno raspoređene.

Šubaraste golubove ukoliko je moguće ne treba držati s drugim golubovima jer raskošna struktura ograničava vid životnjama. Iz tog razloga se uzgajivačima preporučuje da sa životnjama pažljivo postupaju. Sposobnost uživljavanja je potrebna uzgajivaču i kod dresure u kavezu. Lagani dodir po kavezu treba biti dovoljan da šubaraš stane u paradni stav. Pravilno izdresirani golub potpuno je u stanju podignuti prsa i zauzeti paradni stav. Prije uzgoja trebaju se podrezati ogrlica i kapa.

Vrsta nije nikad bila previše proširena ipak specijalne izložbe sa više od 300 golubova nisu nikakva rijetkost. Čini se da im predstoji sigurna budućnost. Šubaraš kojeg često nazivaju hodajuća krizantema je prije svega prihvatio vrlo sposoban krug uzgajivača u SAD, Kanadi, Australiji, Bliskom istoku i Evropi.

Mihajlo Klobučar

Lahora

Porijeklo:

Golub je dobio ime po gradu Lahore u istoimenoj provinciji u Pakistanu. U Njemačku su pomorci donijeli ovog goluba 1880. godine, gdje se počelo daljnje širenje njihovog uzgoja po cijeloj Evropi, pa i dalje. U Njemačkoj je usavršena ova pasmina i dosta se razlikuju od predaka u Indiji. Da bi se pasmina oplemenila puno su pomogle dvije indijske pasmine golubova: bhatia i sherajee. Lahori su križali s bhatija golubovima da bi bili veći, a sa sherajee golubovima da bi dobili karakterističnu crtu boja. U Njemačkoj je 1911. godine

osnovano Udruženje uzgajivača lahore golubova. Poslije drugog svjetskog rata golubovi su svrstani u V grupu- golubovi boja, da bi tek nešto kasnije svrstani u I grupu-golubovi oblika. Lahori su se tek 1960-tih godina počeli masovno užgajati.

Karakteristike pasmine:

Lahori su jako dobiti roditelji i podižu godišnje veliki broj mladih. Čest je slučaj da se lahori korite kao dadilje za druge pasmine golubova. Ja sam imao priliku da se u to uvjerim, meni su lahori podizali norvić gušane i češke stavke. Lahori su mi

Lahora plavkovana

Lahora žuta

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

podizali dva mlada gušana bez ikakvog problema. Treba navesti da su lahari jako mirni i živahni. Prikladni su kako za držanje u volijeri tako i za slobodan let. Imaju jako dobre letačke osobine.

Preporuka za početnike:

Golubovi se trebaju nabavljati od pouzdanih dugogodišnjih uzgajivača. Preporučio bi da se za početak uzgaja samo jedna boja jer je više boja jako teško pratiti njihov rad i selekciju. Najviše za početak tri para, te redovno ubacivati svežu krv radi oplemenjivanja pasmine. Početnik ne mora početi sa visoko kvalitetnim golubovima, jer oni nisu uvijek jamac da će davati kvalitetne mlađe. Golubovi koji nalikuju idealnim lahorima javljaju se u jako malom broju, pa je potrebno izleći veliki broj mlađih da bi se dobio vrhunski primjerak. Vrhunske primjerke uzgajivači rijetko prodaju, a i ako prodaju onda ti golubovi imaju posebnu cijenu. Preporučio bi da se nabavljaju golubovi koji imaju male greške u crti, jer oni potječu od dobrih roditelja. Golubovi koji imaju greške kao npr: višak letnih i repnih pera u pogrešnoj boji,

rascjep boje na glavi, sitno tijelo, tamni kljun takve golubove treba strogo izbjegavati. Golubovi sa grubim greškama u crti i sa tamnim kljunom prepoznaju se još u gnijezdu, tako da takve golubove treba maknuti iz uzgoja.

Priprema golubova za izložbu:

Kako kod drugih izložbenih pasmina tako i kod lahora treba posebnu brigu posvetiti prije izložbi. Idealni lahari su prava rijetkost, tako da se golubovima moraju pripremiti za izložbu. Kao priprema za izložbu to se prvenstveno misli na popravljanju crte. Uzgajivači to zovu čišćenjem. Kod čišćenja se uklanjaju crna pera koja sežu u bijelu zonu i obratno. Cilj odstranjivanja perja je dobiti precizno ograničenu liniju između boja. To se radi uz pomoć oštih škarica za nokte. Čupkanje perja se ne preporučava, jer to perje ubrzo opet naraste i golubu uzrokuje bol. Perje treba rezati što niže pri korijenu, tako da se ne vidi. Ne smije se previše pera ukloniti tako da ne bi nastalo otvor ili čak ogoljeni dijelovi perja! Da bi se naučilo pravilno pripremiti goluba za izložbu preporučujem da se to uradi nekom golubu koji se neće izlagati, jer ovako uzgajivač neće puno pogriješiti.

Da bi se golubovi privikli na izložbeni kavez, potrebno je golubove privikavati. Potrebno je nabaviti par izložbenih kaveza i držati u njima lahere po par dana. Dok se obilaze golubovi potrebo je nositi bijeli mantil i povremeno ih naredivati antenom. Ovako se golubovi privikavaju na kavez, sudec za golubove i na stav koji trebaju zauzimati. Dok se golubovi privikavaju za izložbu potrebno je pojačati ishranu i povremeno davati minerale i vitamine.

Lahora crna

Standard lahora:

-Ukupni dojam:

Velik, snažan, ne predugačak golub, sa slobodnim stavom i gotovo vodoravnim držanjem tijela, upadljivog i osobitog crteža.

Pasminskie obilježje

Glava: Velika, široka, tjeme glatko, ipak bez platoa, čelo po mogućnosti strmo, zaobljeno.

Oči: Velike, tamne, obočnice tanke, crvene.

Kljun: Srednje dugačak, snažan, svijetao; Nešto tamnija pigmentacija nosnih bradavica, naročito kod mlađih životinja, je dozvoljena.

Vrat: Srednje dugačak, snažan, lagano zavijen.

Prsa: Široka, okrugla i puna. Što su bolje razvijenija životinja je vrjednija.

Leđa: Široka, blago padajuća.

Krila: Po mogućnosti široka, zatvorena, na repu nošena.

Rep: Srednje dugačak, širokog perja, dobro zatvoren, blago padajući, s ledima čine jednu pravu padajuću liniju.

Noge: srednje visoke, slobodnog stava, operjane jedva srednje dugačkim gaćama, gustim i po mogućnosti zatvorenim.

Perje: Glatko, ne prečvrsto naliježeće.

Obojenost:

Crni, srebrni, crveni, žuti, plavi sa crnim ili bez krilnih pruga, blijedoplavi s tamnim prugama, plavokovani, blijedoplavkovani, smeđi, blijedocrveni, blijedožuti.

Boje i crteži:

Crni, crveni, žuti zasićenih boja, srebreni i plavi čisti. Smeđi imaju također na tamno sivoj temeljnoj

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

boji više ili manje ravnomjernih žućkastih naslaga. Blijedocrveni su crveno-smeđi a bijeložuti su zasićeno žuti uključujući krilne pruge, gornji dio leđa i štitovi krila (po mogućnosti čisti) su svijetli i svjetla letna pera. Grlo, prednji dio vrata, prsa, trbuhi, donji dio leđa i rep moraju biti bijeli, između obojene glave i crteža vrata i očiju mora se protezati bijela pruga, tako da oči leže u bijelom polju. Čelo, gornji dio i zadnji dio glave, zadnji dio vrata, gornji dio leđa kao i krila, uključujući i letna pera moraju biti ravnomjerno obojeni. Kod ženki plavih i srebrenih obojenosti dozvoljeni su nešto tamniji tonovi štitova krila.

Grube greške:

Slabašno tijelo, dugačka uska figura, previsok ili predubok stav, jako opadajuće držanje, plosnato čelo, jako otvorena leđa, visća krila, potpuno taman gornji dio kljuna, prebijede oboćnice (kod plavih još se tolerira), neravnomjeran, nepravi crtež glave, bijelo perje iznad nosnih bradavica (lisa), bijela letna pera,

Lahora srebrna

potpuno bijela ili do repne deke obojena leđa, obojeno perje na prsima, trbuhi i repu, vrlo slabe gaće, preslabo pigmentirana letna pera kod crvenih i žutih, vrlo mutne boje krilnih štitova.

Veličina prstena: 11.

Uzgajatelji lahora kod nas:
Topločanec Dražen, V. Bakarića
24, Totovec, 040/382-063

Ocjenvivanje:

Ukupni dojam- oblik tijela i veličina- držanje- crtež- boja- gaće.

Stjepan Babić, J. J. Strossmayera
36, Vrpolje, 091/551-0956

Branko Radovečki, Remetinec
39, 10000 Zagreb, 01/614-1297

Krešimir Bošković

KOD UZGAJATELJA PAUNAŠA Gosp. Lorenza Rüdrgera iz Njemačke

Ovog proljeća odlučio sam, sa svojim dugogodišnjim prijateljem Leom Branauerom, posjetiti njemačkog uzgajivača paunaša Lorenza Rüdrgera. U svijetu uzgajatelja paunaša on je jedno veliko europsko ime. Po pozivu i dogovoru, gosp. Lorenz je izrazio svoje zadovoljstvo našem dolasku. Dolaskom u istočnu Njemačku, bivši DDR, zaključili smo da se istočna Njemačka polako približava zapadnoj, ali do tog cilja je još dalek put. Pri dolasku, uz srdačnu dobrodošlicu gospođe i gospodina Lorenza

Paunaš milki boje uzgajivača Lorenza Rüdrgera

• GOLUBARSTVO • GOLUBARSTVO •

Paunaš plavi također uzgajivača Lorenza Rüdrgera

uputili smo se u njegove golubarnike. Gospodin Lorenz u svom matičnom jatu ima 45 uzgojnih pari u bijeloj, plavoj, plavoj-fako, milki, šimler, crnoj boji te štitaste u plavoj i crvenoj boji i cijelu grupu almonda (kvalmond, ket, agate, de roj). Uspjeha na izložbama ima zaista puno, a najbitniji je sekond grand šampion na CFC izložbi 2002. god. to je bila pava-fako ženka. Gospodin Lorenz je svoje prve golubove u modernom tipu nabavio od Grazi Georga, a koji potječe iz Amerike, od Tom Pritcheta te od Helmuta Harta. Naglašava da je prije tri godine prodao nekoliko golubova u SAD gosp. Denisu Soaresu koji ih je sa velikim zadovoljstvom ponio u SAD. Do tako velikog broja golubova visoke kvalitete došao je upornim radom, linijskim i uzgojem u krvnom srodstvu te su mu golubovi svi u srodstvu. Smatra da je najteže uzgojiti i u liniji učvrstiti pravilne noge i usko, uz

tijelo prilegnuto krilo. To je kontradiktoran zahtijev jedne sterukturne pasmine da na tijelu ima čvrsto priljubljeno krilo, a u repu bujno široko i dugačko perje. Ali to je izazov. Osim toga paunaš mora biti mali i okrugao. A boja, msatra on, je na zadnjem mjestu i uspoređuje to s gradnjom kuće koju tek na kraju bojamo. Njegovi bijeli paunaši su veoma sitni u usporedbi sa bijelim golubovima koje viđamo na izložbama u velikom broju. Razlog tome je što njegovi bijeli paunaši dolaze iz kombinacija obojenih, a prema gosp. Axel Sell-u, najpoznatijem njemačkom genetičaru, bijeli golubovi su uvijek veći i od ostalih iste vrste te smatra da je tako i kod paunaša. Početnicima poručuje da počnu sa malim brojem golubova, ali vrhunske kvalitete i strpljivim radom i linijskim te uzgojem u srodstvu uspjeh neće izostati. Izvjestio sam ga da je i u Hrvatskoj osnovan specijalizirani klub uzgajatelja paunaša što je on već saznao i

rekao nam da je već pozvan od strane gosp. Šerepca da ocjenjuje na slijedećoj specijalki.

Nakon nekoliko sati provedenih u istočnoj Njemačkoj i skromnim uvijetima u kojima uzgaja kraljicu među princezama, kako se paunaši ovdje nazivaju, zaključili smo da postoji još ljudi koji žive u sličnim uvijetima kao Hrvati unatoč njihovom zemljopisnom položaju. Ovdje su ljudi ostali ljubazni i gostoljubivi.

Uz zahvalu na gostoprinstvu, s kupljenim golubovima iz njegovog matičnog jata, zadovoljni i puni motivacije, uputili smo se kući uz uvjerenje da će mo se opet vidjeti.

Marino Živković

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

Standard kokoši pasmine hrvatica

Povijesni razvitak

Hrvatska izvorna pasmina hrvatica, nastala je 1917. godine u podravskom mjestu Torčec. Ivan Lakuš je oplemenjivanjem domaćih kokoši s pjetlovinama pasmine leghorn dobio primjerke koji su se odlikovali dobrom nosivošću jaja, kvalitetnim mesom, otpornošću na bolesti, brigom za potomstvo i posebno lijepim eksterijerom. Nakon dvadesetak godina uzgoja, ova kokoš postiže na izložbama u zemlji i izvan vrhunske rezultate. Tada dobiva ime "hrvatica". Kasnijem križanjem s pasminom Welsumer dobio se današnji izgled. Nakon Drugog svjetskog rata hrvaticu potiskuju rani hibridi i druge pasmine, pa joj prijeti nestanak. Posljednje primjerke s područja Podravine, Međimurja i okolnih regija, 1987. godine, prikuplja Vladimir Čižmešija iz Donje Dubrave u Međimurju. Počinje obnova ove vrijedne hrvatske pasmine. Zahvaljujući mnogim uzgajateljima koji su osjetili potrebu očuvati ovu pasminu kao kulturno naslijeđe hrvatskog naroda, hrvatica je ponovno izlagana na mnogim izložbama malih životinja. Tako je 1998. godine na 25. Europskoj izložbi malih životinja u Brnu, u Češkoj, nekoliko jata hrvatice nakon 60 godina ponovno predstavljeno europskim uzgajateljima.

Oblik i crtež

Pijetao

Težina: 3-4 kg

Glava: mala bez kukmice

Kljun: bijeli ili mesnate boje kod crvenog i jarebičasto-zlatnog, te sivkast kod crno-zlatnog i crnog tipa

o b o j e n o s t i

Oči: narančaste

Krijesta: jednostruka, crvene boje, srednje veličine, finog tkiva, s 5-6 pila, u zadnjem dijelu malo podignuta.

Podušnjaci: mali, bijeli

Podbradnjak: srednje veličine, crvene boje

Vrat: proporcionalno dug prema tijelu, bogato operjan

Prsa: duboka, dobro zaobljena i široka

Oblik trupa: Tijelo je dugo, ispruženo, s dobro priljubljenim perjem, pripada trokutastom tipu

Trbuh: pun, širok, dobro razvijen

Leđa: široka, malo spuštena prema repu

Rep: bujan, uspravno nošen pod pravim kutem u odnosu na leđni pravac, jakih pera prvog i drugog rada srpova, koja su postavljena u pravilnim lukovima. Uvijek crne boje.

Bataci: naznačeni i kratki

Noge: jake, sa četiri prsta, cjevanice srednje dužine, neoperjane. Kod crvenog i jarebičasto-zlatnog tipa bijele boje. Kod crno-zlatnog i crnog tipa sivkaste. Nokti su uvijek u suodnosu s bojom kljuna.

Perje: bogato, dobro prileže

Kokoš

Težina: 2-3 kg

Nosivost: uz dobru njegu i hranidbu od 200 do 240 komada tijekom godine. Ljuska jajeta je smedčaste boje, masa od 60 - 65 g, žumanjak je narančaste

Hrvatica crvena 0-1

boje. Jaja za leženje najmanje 60 g.

Glava: mala bez kukmice

Kljun: bijeli ili mesnate boje kod crvenog i jarebičasto-zlatnog, te sivkast kod crno-zlatnog i crnog tipa

o b o j e n o s t i

Oči: narančaste

Krijesta: jednostruka, crvene boje, srednje veličine, finog tkiva, s 5-6 pila, u zadnjem dijelu malo podignuta. Kod zrele koke se preklapa na jednu stranu.

Podušnjaci: mali, bijeli

Podbradnjak: srednje veličine, crvene boje

Vrat: proporcionalno dug prema tijelu, bogato operjan

Prsa: duboka, dobro zaobljena i široka

Oblik trupa: Tijelo je dugo, ispruženo, s dobro priljubljenim perjem, pripada trokutastom tipu

Trbuh: pun, širok, dobro razvijen

Leđa: široka, malo spuštena prema repu

Rep: oblika zaobljenog trokuta, vrh repa uvijek crne boje

Bataci: naznačeni i kratki

Noge: jake, sa četiri prsta,

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

Hrvatica crcena 1-0
cjevanice srednje dužine,
neoperjane. Kod crvenog i
jarebičasto-zlatnog tipa
bijele boje. Kod crno-
zlatnog i crnog tipa
sivkaste. Nokti su uvijek u
suodnosu s bojom kljuna.

Perje: bogato, dobro
prileže

Veličina prstena: za pijetla 22
mm, za kokoš 18 mm.

Boje i crtež

Pijetao

Kod crvenog tipa ciglasto-
crvene boje s narančasto-
zlatnim vratom i crnim
repom, metalnozelenog
sjaja.

repom, metalnozelenog sjaja.
Jarebičasto-zlatni pijetao ima
narancasto-zlatni vrat i
bočna pera sedlišta. Leđa,
gornji dio krila i letna
pera su sjajne
tamnocrvene boje. Prsa,
trbuš, rep i oprečna
krilna crta su crne boje
metalnozelenog sjaja.

Crno-zlatni tip: pijetao ima
narancasto-zlatni vrat,
leđa i bočna pera sedlišta,
ostali dijelovi su
pokriveni crnim perjem
metalnozelenog sjaja.

Crni tip obilježava potpuno crna
b o j a s l i j e p i m
metalnozelenim, sjajnim
perjem.

Kokoš

Kod crvenog tipa je ciglasto-
crvene boje, narančasto
zlatnog vrata i s crnim
vrhom repa.

Kod jarebičasto-zlatnog tipa koka
ima narancasto-zlatni vrat,
ostali je dio tijela pokriven
perjem koje je simetrično
obrubljeno okerasto-
žutom i sivo-smedom
bojom. Središnja os
svakog pera je okerasto-
žuta. Vrh repa je crne boje.

Kod crnozlatnog tipa koka ima
narancasto-žut vrat, ostalo
perje je crne boje
metalnozelenog sjaja.

Crni tip obilježava potpuno crna
boja s lijepim metalnozelenim,
sjajnim perjem.

Greške

Prisutnost bijele boje u perju.
Izduženo tijelo, povučen rep, žuti
podušnjaci, žuto obojene noge,
uska prsa i sve netične jedinke.

Goran Čižmešija

U potrazi za našom zametnutom pernatom baštinom ŽIVIČARKA (starinski oblik naše domaće kokoši)

Zbog nemilosrdnog uništavanja prirodnog okoliša mnoge biljke i životinje svakoga dana nepovratno nestaju, a da to gotovo nitko i ne zamjećuje. Prirodoslovci upozoravaju da svake godine sa Zemljine površine iščezava 40000 biljnih i životinjskih vrsta, među kojima je najviše onih koje još nisu niti opisane. S njima nestaju još neistražene mogućnosti njihova korištenja u medicini, poljodjelstvu, šumarstvu, itd. Brojna istraživanja pokazala da se smanjenjem biološke raznolikosti nekoga područja smanjuju i njegova ekološka stabilnost i ravnoteža te da ono postaje sve ugroženije i neotpornije na negativne vanjske

utjecaje. Smanjivanjem biološke raznolikosti na globalnoj razini, postaje upitna i opstojnost cijelokupnog života na našem planetu.

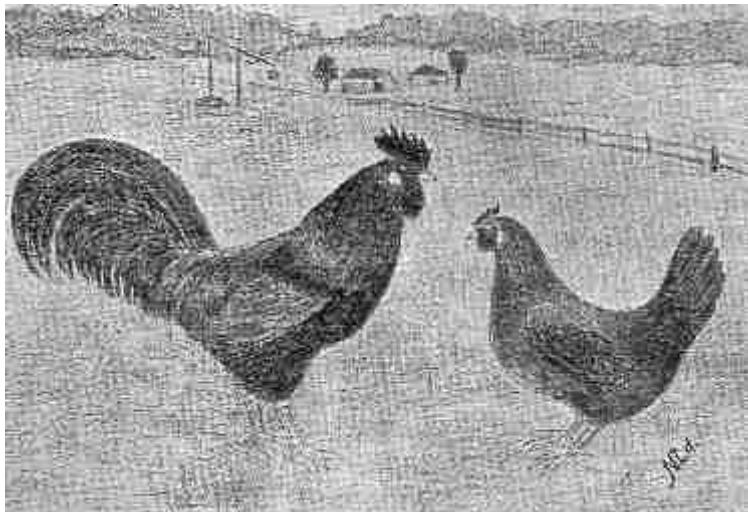
U industrijski razvijenim zemljama čak su i seoski krajobrazi postali jednolični bez grmlja i živica u kojima bi se gnijezdile ptice. Uz divlju floru i faunu, također su i mnoge kultivirane biljke i udomaćene životinje pretrpjеле genetsko osiromašenje. Prema izvješću FAO-a svakog tjedna s našeg planeta nestaje jedna izvorna pasmina. Njihovu zatiranju uveliko je doprinijela suvremena stocarska proizvodnja, orientirana na samo mali broj trenutno najproduktivnijih

pasmina pa su stare izvorne gojidbe potisnute u drugi plan s obzirom da nisu mogle izdržati sve veće gospodarske zahtjeve.

Ako tome pridodamo masovne migracije seoskog stanovništva u gradove te nebrigu i neznanje struke i odgovornih državnih institucija, njihovo trajno nestajanje postaje neizbjegljivo.

Međutim, baš danas ostaci tih starih gojidbi doživljavaju svoju pravu afirmaciju zbog niza korisnih i poželjnih osobina kao što su otpornost, vitalnost, skromnost, dugovječnost i prilagodenost lokalnim uvjetima okoliša. Takve u prošlosti nedovoljno cijenjene populacije domaćih životinja sada se savršeno uklapaju u strategiju

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

Domaća kokoš u okolini Božjakovine

održivog razvoja koja potiče obnovu tradicijskog obiteljskog gospodarstva i različite metode ekološki prihvatljivo g poljodjelstva. Stoga sve naprednije zemlje već od ranije poklanjaju veliku pažnju zaštiti svojih starih pasmina. One su također odraz kulture naroda i neizmjerno bogatstvo svake zemlje. Odnedavno se i u nas sve veća pozornost pridaje toj problematici. Očuvanje i zaštita starih hrvatskih pasmina nije samo praćenje svjetskih kretanja, nego je i moralna obveza prema prošlim i dolazećim pokoljenjima uzgajatelja.

Šire odgovore o pitanjima važnosti zaštite, načina uzgoja i uporabne vrijednosti naših starih pasmina životinja zainteresirano čitateljstvo može dobiti u knjigama Šandora Horvatha «Hrvatske baštinjene pasmine» (1996.) i «Staro blago, novi sjaj» (2003.) te u netom objavljenoj «Enciklopediji hrvatskih domaćih životinja», skupine autora (Posavi, Ernoić, Ozimec i Poljak.).

S obzirom da u spomenutim knjigama naša zametnuta pernata baština nije obrađena na

primjeren način (povijesni podaci i morfološka obilježja), autor ovog napisa osjeća obvezu da se temeljitiye pozabavi tom temom. To više što su iz krugova uzgajatelja malih životinja autorima podastrijeti nepotpuni i netočni podaci. Spomenimo da u tome jedinu iznimku čini dobro istraženi zagorski puran, na kojem su uostalom obranjene i dvije doktorske disertacije (G. Kodinec 1938. i Z. Janjević 2001. god)

Premda uzgoj gusaka i pataka po našim ravničarskim selima ima dugu tradiciju, postojanje nekog posebnog oblika, tipičnog za hrvatsku gojidbu, nije zabilježeno. Dakle preostaju nam još kokoši kao gospodarski najznačajnija vrsta domaće peradi, ali povijesno i morfološki nedovoljno istražena. Budući da starinski oblik domaće kokoši još uvijek nije potpuno nestao, a naši pasionirani uzgajatelji peradi tek zadnjih godina pokazuju zanimanje za svoju zametnuto pernatu baštinu, držimo da je previšno podsjetiti na sve što su o njoj zapisali peradarski stručnjaci prije pedeset i više godina. Bez obzira na sve lokalne nazive, oni

su tu jednostavnu, lijepu i vitalnu kokicu prikladno nazivali živičarka jer »rado nesu skriveć po korovu, grmlju i živicama, pa ju u nekim krajevima zovu i živičarkom« Prema obliku i podrijetlu pripadala je u nekoć veoma rasprostranjen srednjoeuropsko-balkanski tip seoske kokoši iz doba Austro-Ugarske monarhije. Na te prostore proširile su ih rimske legije u vrijeme Julija Cezara, ali je dokazano da su na području današnje Danske i Velike Britanije postojale već u rano brončano doba.

U članku «Autohtone kokoši naše države» (Mali stočar broj 8 i 9 iz 1949.) Franjo Brošan piše: «Nekad je u cijeloj srednjoj Europi bio raširen prilično jednolični soj peradi koji se nazivao «srednjoeuropska seoska kokoš». Ostatke tog soja kokoši vidimo i danas u mnogim krajevima naše države, naročito u Istri i Dalmaciji, zato jer se u tim krajevima vrlo malo križalo sa stranim pasminama. Tek od godine 1850. 1870. počelo se po Europi uzgajati strane pasmine, naročito azijsku npasminu kokinkina pa tako i u našim krajevima.

Domaća srednjoeuropska seoska kokoš po vanjskom izgledu odgovara, u općim crtama, današnjim domaćim kokošima tih krajeva. Noge su joj bile škriljasto modre ili crnkaste boje, a tek u nekim krajevima uslijed jače domestikacije postale su bijele. Isto tako mijenjala se je ta kokoš u veličini i masnoći, već prema okolnostima ishrane dotičnog kraja. Žute noge što su karakteristika za talijanske kokoši, rijetko su se pojavljivale u našim krajevima. Za domaće kokoši podunavskih zemalja ne možemo postaviti strogi

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

standardni opis, jer se je način života tih kokoši dosta razlikovao što se je odrazilo i na izgled njihovog tijela. Ta kokoš u svom prastarom tipu, je ponositog držanja, srednje veličine, a u predjelima gdje su prilike ishrane bile dobre, težina prelazi srednju mjeru. Glava je srednje veličine i ispružena, a u južnim predjelima (Dalmacija) i nekim sjevernim (Slovenija) kod pijetla i kod kokoši imade čuperak perja iza kriješte. Kljun je srednje dužine, jak, a boje je sive, smeđaste ili bijele. Kriješta je jednostavna, jednolično izrezuckana, srednje veličine, a kod kokoši često i visi. Lice joj je bez nabora, crvene boje, dok joj je oko najviše crveno ili narančasto-žuto pa često i crno (kod dalmatinske kokoši). Uši su malene ili srednje veličine, boje ili bijele, bijelo poprskane, potpuno crvene ili sa crvenkastim mrljama. Podbradak je tanak i srednje dužine, lijepo zaokružen te izrazito crvene boje. Vrat je uzdignut, lijepo svinut, kod pijetla vrlo pun i dobro pernat. Trup je okruglast i pun, prsa puna i dobro svođena, a leđa prilično duga i umjereno široka. Kod pijetlova nalazimo na sedlu veću količinu perja koja daje bogat izgled. Krila su duga i široka, priljubljena uz struk, a vršci prekriveni sa sedlom. Rep je dosta velik, pun široko srpastih pera, a nosi ga uvijek uzdignuto. Goljeni su srednje visine, boje crne, sive, bijele, rjeđe zelenkaste ili žućkaste, dok su mamuze ravne. Perje je ponajviše crvene, jarebičaste ili pšenične boje, dok su crni dijelovi perja lijepog zelenkastog sjaja.

Potpuno čiste domaće kokoši imademo u onim krajevima koji su daleko od svakog prometa, dok je u ostalim krajevima domaća kokoš ponajviše križana sa azijskim pasminama. Takovi

seoski sojeviimadu još uvijek visoki postotak krvi naše domaće kokoši. Da je neka kokoš naša prava domaća čistokrvna pasmina poznamo po tome, što se njeni pilići vrlo brzo opernate, a rep im vrlo brzo izraste. Naprotiv križanci, u kojima ima azijske krvi, vrlo polagano se opernate, a rep izbija tek kod starijih pilića. Jaja od prave domaće kokoši su potpuno bijela, dok kod križanaca, sa azijskim pasminama, su žućkaste do smeđe boje.

Iz prednjeg vidimo, da u našem domaćem peradarstvu imademo dva soja kokoši i to jedan je «prava domaća kokoš», a drugi je «domaća kokoš bez određene pasmine». Taj drugi soj križanaca potpuno nejednakog izgleda, je u narodu najviše rasprostranjen. U krajevima gdje je ukrižavanje tuđe krvi bilo slabije, približava se uzgoj više soju prave domaće kokoši. U drugim pak krajevima gdje je ukrižavanje strane krvi bilo jače, domaći soj je potpuno izbrisani i najviše probijaju osobine raznih azijskih pasmina.»

U razdoblju od 1956. do 1958. godine, asistent Zavoda za uzgoj domaćih životinja Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Zagrebu, ing. Stevo

Jančić ispitivao je produktivna svojstva domaće ličke kokoši (žujice) u ekstenzivnim uzgojnim prilikama na području općine Plaški. Rezultate tih ispitivanja, uz opis ličke varijante živičarke popraćen fotografijama, objavio je časopis «Stočarstvo» 1958. godine. O ličkoj živičarki zapisao je sljedeće: «Vanjski izgled kokoši, koji se u različitim bojama, a najčešće u smeđepšeničnoj, crno-žutoj, smeđežutoj, crno-bijeloj, bijelo-srebrnastoj, crnoj, bijeloj i drugim bojama. Kriješta je mala, jednostavna, a ako je veća, onda je povijena na jednu stranu. Većina kokošiju ima kukmu na glavi. Glava je sitna s malim i bijelim podušnjacima i crvenim podbradnjacima. Noge su najčešće mesnato-bijele boje. A kod crnih plavo-crne boje. Ima mnogo primjeraka sa žutim nogama, što je najbolji dokaz, da se ova kokoš iskrižala i sa drugim pasminama. Kod pijetlova je vidno izražen spolni dimorfizam, kao i kod jarebičaste talijanke i štajerke. Na glavi ima veliku i krupno nazubljenu krestu koja uglavnom uspravno stoji. Što se tiče boje nakčešći su primjerici sa crno-crvenom bojom, a perje vrata i griva je zlatno-žute boje. Rep je dug sa nešto savinutim

Slava Raškaj "Žuti pijetao i bijela kokoš", 1900.

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

perjem metalno zelene boje.

Pod pojmom domaće kokoši ne razumijemo određenu pasminu nego populaciju, jer njena morfološka i proizvodna svojstva nisu konsolidirana. Ta neizjednačenost nastala je kao posljedica infiltracije drugih pasmina, koje se uzgajaju u našoj zemlji. S druge strane sve do danas nije bilo ozbiljnijeg pokušaja, da se od domaće kokoši sistematskom selekcijom dobije standardna domaća kokoš, koja bi itekako odgovarala našim pasivnim krajevima. Općenito se može reći, da su to kokoši istog tipa, ranozrele, vrlo skromne u pogledu ishrane, a vrlo otporne prema bolesti i raznim parazitima».

Ako dobra slika vrijedi više od tisuću riječi, tada će nam predodžbu o živičarki upotpuniti i djela likovnih umjetnika, primjerice akvarel Slave raškaj «Žuti pjetao i bijela kokoš» nastao oko 1900. godine, ili nešto

egzaktniji prikaz «Domaće kokoši u okolini Božjakovine» nepoznata autora. Na prozračnom akvarelu S. Raškaj, mada nije precizna ilustracija u maniru njezina suvremenika Kurta Zandera, već izraz originalnosti slikarskog duha, ipak jasno raspoznajemo starinski oblik pijetla iz ozaljskog kraja. Razasuta jaja na crvenkastoj marami oko košare imaju svjetliju boju ljske (bijela do boje slonovače) što je također tipično svojstveno za stari tip srednjoeuropske seoske kokoši.

Današnje domaće kokoši, što ih viđamo po našim selima i prigradskim naseljima, postale su sinonimom za različite križance. To sveprisutno šarenilo boja i oblika posljedica je križanja, bilo u bližoj ili daljnjoj prošlosti, s teškim azijskim pasminama (kokinkina, brahma, langshan) ili onima koje sadrže visok postotak azijske krvi (rhode island, new hampshire, welsumer, plymouth

rock, sussex...), a u novije vrijeme svoj doprinos takvu stanju dali su brzorastući hibridi i nesilice. Ako težimo ka nekoj izvornosti onda svoju pozornost usmjeriti primjercima koji po svojim vanjskim obilježjima (fenotipu) podsjećaju na živičarku. Takvih retroaktivnih križanaca još se može pronaći u našim pasivnim krajevima (Hrvatsko zagorje, Prigorje, posavina, dalmatinska zaleđa), a sustavnim uzgojem u «čistoj krvi» moguće je od te populacije već kroz nekoliko generacija stvoriti pasminu čvrsto ujednačenih svojstava.

Svi podaci o njima na terenu iznimno su nam važni. Zato pozivamo čitatelje da se uključe u akciju pronalaženja izvornog oblika naše domaće kokoši i neka nam se javi, ukoliko u svome okruženju primjete kokice toga tipa, na telefon: 091 536 1009.

Darko Petanjek

KLASIČNE ZARAZE PERADI

Nastavak iz prošlog broja

Boginja peradi (variola avium)

Ovo je virusno zarazno oboljenje peradi zastupljeno sa četiri tipa.

1. Kokošjim
2. Golubinjim
3. Kanarinčevim
4. purjim

Svi su oni srođni, a imunološki vrlo različiti te otporni prema utjecaju vanjske sredine. Zaraza se manifestira u tri oblika

1. Kožni javljaju se prvo crvene mrlje od kojih nastaju čvorići poput bradavica sivo-žute boje, veličine graška, ponekad i veće, koje se nakon izvjesnog vremena raspadnu te nastanu kraste sive ili smeđe boje.
2. Na sluznicama - žute naslage na ustima i jednjaku
3. Mješani promjena na

koži te naslage na sluznicam

Liječenje i preventiva

Liječenje nije preporučljivo, osim ako su grla visoke uzgojne vrijednosti. Ako se već odlučimo na liječenje, oboljelim jedinkama u vodi za piće treba davati antibiotike te vitaminske preparate.

U borbi sa ovom opasnom zarazom glavna uloga pripada preventivi te cjepljenju.

Cjepivo se spravlja golubijim ili kokošjim tipom virusa. Cjepivo se daje na dva načina: pod kožu, u prednju stranu buta ili iglom u krilnu opnu. Cjepljenje je jednokratno (kad je jato zdravo) u dobi od 14 do 21 sedmicu.

Dvokratno kad je zaraza već prisutna, u dobi od 14 do 21 dan te drugi puta u dobi od 14 do 21 sedmice. Ovdje je vrlo važno napomenuti da se cijepiti smije samo zdrava perad. Prije cjepljenja potrebno je pregledati svu perad. Cjepljena perad 2 do 3 tjedna ne smije dolaziti u dodir sa ne cjepljenom peradi, niti se smije iznositi sa mjesta uzgoja 60 dana. Cjepljenje protiv boginja može se istodobno vršiti sa cjepljenjem protiv kuge peradi.

Golubovi i pure cijepe se golubijim tipom virusa.

Važno je napomenuti da ova cjepljenja obavi stručna osoba tj. veterinar.

Kazimir Vujević

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

ZELENI PAUN (*Pavo muticus*)

Petodnevni zeleni paunić

Zeleni je paun u naših uzgajatelja gotovo nepoznata vrsta. Ne spominje se ni u literaturi o pticama na našem jeziku, a nešto više podataka o njemu može se doznati tek iz nekoliko stručnih ornitoloških knjiga, uglavnom na njemačkom i engleskom jeziku. Stoga nas je ugodno iznenadila vijest da zelenog pauna u nas, u zagrebačkoj podsljemenskoj zoni, uzgaja Franjo Turk (tel: 01 2341 782), poznati uzgajatelj plavog pauna i njegovih mutacija. Zeleni paun je krupniji, duži i mnogo atraktivniji od svoga plavog indijskog srodnika, a živi na nižim nadmorskim visinama koje ne prelaze 1200 metara. Usto je mnogo rjeđi u svome prirodnom ambijentu. Međutim, sretna je okolnost što je njegova rasprostranjenost u divljini velika pa se javlja u tri podvrste (geografske forme), od Burme na sjeveru, do Jave na jugu. Nominalna podvrsta *Pavo muticus* održala se samo na Javi i broji oko 1000 primjeraka. Podvrsta *Pavo muticus imperator* obojena je slično kao prethodna, a postoji još u Tajlandu i Vijetnamu i također se procjenjuje na 1000 primjeraka. U tajlandu je mnogo učinjeno glede zaštite njihovih prirodnih staništa. Tamo ih se i velik broj uzgaja u sužanjstvu radi

reintrodukcije (ponovnog vraćanja u prirodna staništa). Podvrsta *Pavo muticus spicifer* neuglednije je obojena od dvije spomenute i pretpostavlja se da živi još jedino u Burmi. U Indiji i Bangladešu je izumrla, dok iz Burme za sada nema nikakvih podataka o njoj. Kao ugrožena vrsta zeleni paun upisan je na listu CITES-a pod Dodatkom II.

U avikulturi, gdje dolazi do miješanja nekih podvrsta, pojavljuje se od sredine 19. stoljeća. Poprilično je osjetljiv na hladnoću i mraz mpa zimi zahtijeva bolju zaštitu. Umjesto prečke, bolje je u voljeri postaviti dasku širine oko 20 cm kako bi, dok noće, perje pokrilo sve prste. Za vrijeme jačih zima potrebno ih

je smjestiti u suhi prostor s prostirkom od sijena na koje će oni zaleći, kazao nam je franjo Zurk poučen iskusvom njemačkih uzgajatelja od kojih je prije nekoliko godina donio prvi par zelenih paunova. Od tada ga svake godine obraduju s nekoliko mladunaca.

Glasanje zelenog pauna je slično, ali ne toliko prodorno i iritirajuće, kao u plavog pauna. U literaturi nailazimo na podatak da odrrasli mužjaci znadu biti nasrtljivi prema djeci i životinjama u vrtu pa ih zbog toga treba držati u volijerama. Također se moramo čuvati njihovih oštih ostruga dok ih hvatamo i bavimo se njima. I oni su, jadnako kao i drugi pripadnici obitelji Galliformes, osjetljivi na crijevne parazite, osobito na protozoe poput *Histomonas meleagrididis* koja za njih može biti pogibeljna. Koliko preventivno djeluju mravlja jaja, što ih u prvim danima života pojedu paunići i kasnije ubacivanje zrna crnog papra izravno u otvoreni kljun, zasad ostaje otvoreno pitanje.

Tekst i fotografije
Darko Petanjek

Zeleni paun u punom sjaju

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

UKRASNI FAZANI

Sijamski (prelat) fazan 1-0

Poštovani čitatelji, nadam se da sa zadovoljstvom pratite u svakom broju nastavak o fazanima. U prošlim brojevima opisali smo vam dosta poznatih vrsta fazana pa će vam ovaj puta opisati vrstu koja je malo zastupljena u kavezima naših uzgajatelja. Kroz ovo pisanje želio bih čitateljima i budućim tesača da se užgajateljima skrenuti pozornost na neke važne podatke o vrsti koju će opisati.

Ovaj broj časopisa je predviđen za jednu jako lijepu i zanimljivu vrstu koja će, vjerujem, zadiviti sve čitatelje.

Sijamski fazan (prelat)

Ja sam jedan od sretnika koji u svojim volijerama imam ove predivne ptice i sa nestrpljenjem čekam da se počnu leći. Sada su dvije godine i nadam se iduće godine prvim mlađim fazančićima.

Sijamski fazan (prelat) raširen je na velikom području Indo-Kine gdje živi i razmnožava se u šumama bambusa i debelih stabala od razine mora oko 600 metara.

Ako im se načini odlično stanište (prirodno) oni u kavezu postaju vrlo pitomi. U prošlosti, oni su se mogli vidjeti na

otvorenim prostorima kako sa drugom peradi u skladu hodaju i hrane se te ih je vlasnik držao kao i kokosi. Naročito u Sijamu i Indo-Kini.

Ova vrsta fazana postala je poznata u Europi 1862. godine kada je kralj Sijama poslao jedan par u Pariz i to su bile prve ptice u kavezu u Francuskoj i Europi.

Bez obzira na vruću klimu iz koje dolaze sijamski zazani se nevjerojatno lako i tolerantno prilagodi na prosječnu zimu (blagu), dok kod nas ne može

prezimeti vani. Zahtijevaju dobro provjetreno sklonište. Kod ovih fazana nema poznatih podvrsta, to su prvi od «Fireback» fazana za uzgajivače početnike jer je ova skupina fazana vrlo zahtijevna i teško se dolazi do rezultata u uzgoju.

Premda je potrebno tri godine dok odrastu i počnu se leći i to je velika nagrada za strpljenje.

Stanje u staništu

Sijamski fazan je dosta dobro zastupljen u kavezima i u prirodnom staništu, tako da je za sada njihov opstanak relativno siguran.

Volijera za uzgoj

Iz mog iskustva, poželjno je napraviti polu natkrivenu volijeru sa dosta zelenila i trave te grmova da se ima gdje skloniti, a veličina po mogućnosti da bude od 18 do 20 metara kvadratnih. To nije sve. Kod nas se za zimu mora prirediti kavez u grijanom prostoru, kako bi ih preko zime sačuvali od hladnoće, jer u protivnom će uginuti.

Opći izgled

Vrlo je atraktivna i lijepa. Mužjak je nježno plave boje išarane sa crnim crtama po krilima. Donji dio je crni i proteže

Sijamski (prelat) fazan 0-1

• PERADARSTVO • PERADARSTVO •

se preko repa koji je u obliku srpa. Ima veliku crvenu bradu, a na glavi prenatu krunu kao paun. Ženka je sasvim različita, crvenkaste je boje, a na krilima je crno bijela, rep je prošaran crnim prugama.

Hranidba i leženje

Sijamski fazan se hrani kao i

ostali fazani sa pripremljenom standardnom fazanskom hranom i zrnastom hranom.

Ženka sijamskog fazana snese u svoje gniazdo 5 do 8 jaja na kojima sjedi 24 do 25 dana te bi se nakon toga trebali izleći fazančići koje je potrebno hraniti sa hranom za male fazančice,

starter za fazane.

U ovom broju toliko. Za idući će mo nešto više o drugoj vrsti, a to za sada neka ostane tajna. Puno sreće u uzgoju i mlađih fazančića želi vam.

Uzgajatelj ukrasnih fazana Zvonko Sušenka

Jarebice iz volijera sve traženja lovna divljač

Umjetni uzgoj poljskih jarebica teži je nego uzgoj fazana, ali je isplativiji. Dva lovišta i uzgajališta pernate divljači u okviru šumarstva u Đurđenovcu žive uglavnom od lovног turizma, pretežno stranog. Vezanom trgovinom se uz poljsku jarebicu prodaje i manje traženi fazan. Jarebice se skuplje prodaju iako su sitnije.

Poljska se jarebica kod nas umjetno užgaja odavno. Ovome uzgoju posvećujemo veliku pažnju, kao i prirodnom uzgoju. Zbog cijene i mogućnosti plasiranja, umjetni uzgoj poljske jarebice se povećava, mada je mnogo teži nego uzgoj fazana, jer su jarebice manje otporne prema bolestima i više su divlje- kaže B. Bonačić, viši lovni tehničar.

U matičnom jatu je sto parova koji se formiraju samoizborom ptica tijekom veljače, a kasnije se smještaju u porodične volijere. Matično jato čine jednogodišnje ptice, jer u toj dobi nose najviše jaja. Prosječno se dobije četrdeset jaja po koki.

Poslije umjetnog leženja pilići su tri tjedna u inkubatoru, a zatim se tri četiri tjedna uzgajaju na podu u plasteniku sa ispustima. Plastenik se može grijati i ima automatske hranilice i pojilice. Ako je hladno, srpanj je najopasniji za male poljske

jarebice jer sklone oboljevanju, a osim toga se zbijaju i uguše. Zato je potrebno grijanje. Nakon toga su u zajedničkim volijerama gdje moraju imati nadstrešnice za zaštitu od kiše i sunca.

U umjetnom uzgoju poljskih jarebica javlja se jedna čudna pojava. Ptice počnu trčati u krug, udarati u žicu i ubijati se. Kada se primjeti da bi do toga moglo doći, ptice treba raseliti u grupe od najviše dvadeset.

Postoji tumačenje ove pojave. Jedno je nedovoljno kvalitetna krmna smjesa, a drugo preveliko uznemiravanje u procesu uzgoja. Točno je da su današnje krmne smjese manje kvalitetne nego ranije, ali je bliže istini tumačenje da poljske jarebice instiktivno ne podnose život u velikim jatima, što potvrđuje njihov broj u prirodi.

Ranije su uzgojene poljske jarebice naseljavane u porodicama zajedno s kućicom: par odraslih ptica i desetak mlađih. Sada se odustalo od takvog načina naseljavanja, iako poljsko lovište pruža dobre uvijete za prirodan uzgoj ove divljači: pretežno mali posjedi, ima dosta šumaraka i polja za divljač pod raznim usjevima.

Naseljavamo samo odrasle ptice navodi Bonačić. Prvo se u proljeće, nakon formiranja

matičnog jata, pušta višak parova. Ove jarebice daju potomstvo u prirodi. Prije lova se puštaju odrasle ptice, od kojih se odstrijeli oko 80%, što je veoma dobar rezultat, pogotovo ako se usporedi s postotkom odstrijeljenih fazana koji su naseljeni kao poletarci.

Zanimljivo je da se usput umjetno uzgajaju i čukar jarebice koje inače žive u našoj Zemlji. Pripadaju istom rodu kao i naše jarebice kamenjarke, kojoj su slične. Rasplodni materijal ptječe iz Italije. Lakše se umjetno uzgajaju nego poljske jarebice. Pred lov se pušta oko sto ptica, a one koje se ne odstrijele, ne ostaju u lovištu ova ptica nije za ovakva staništa. Čukar jarebica je zanimljiva jedino ako obogaćuje lovnu ponudu za strane lovce.

Boško Beram

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

Ivica Petak iz Đak. Semeljaca uzgajivač novozelandskih bijelih i belgijskih orijaša

UZGAJIVAČ BELGIJSKIH ORIJAŠA I NOVOZELANDSKIH BIJELIH KUNIĆA

Ivica Petak u svome kuničarniku

Gosp. Ivica Petak dugogodišnji je uzgajivač kunića! Sa svojim kunićima postiže odlične rezultate na izložbama diljem Hrvatske! Gosp. Petak ima vrhunske uvjete za smještaj kunića! Gosp. Petak je stažist za ocjenjivača kunića i nada se da će uskoro imati priliku da položi za sudca ocjenjivača! Prilikom posjeta za čitatelje biltena prenosim Vam ovaj razgovor!

Gosp. Petak koliko već dugo uzgajate čistokrvne kuniće?

Čistokrvne uzgajam već 7. godina, dok sam prije uzgajao križane kuniće prvenstveno radi sebe i svog zadovoljstva!

Gosp. Petak koji su bili prvi Vaši čistokrvni kunići?

Prvi čistokrvni kunići bili su mi belgijski orijaši koje još uvijek uzgajam!

Koje sada trenutno uzgajate kuniće?

Trenutno u kuničarniku imam

belgijske orijaše i novozelandske bijele!

Koliko trenutno imate kunića u kuničarniku?

Imam 30-tak primjeraka novozelandskih i 20-tak orijaša!

Odakle Vam potječu

vaši kunići i gdje nabavljate nove primjerke radi "osvježavanja krvi"?

U zadnje vrijeme nabavljam od domaćih uzgajivača, dok mi matični fond potječe iz Njemačke i Austrije!

Koje su karakteristike belgijskih orijaša i novozelandskih bijelih?

Orijaši traže dosta prostora, veliku higijenu i čistoću, dok novozelandski trebaju manje prostora, više su otporni na bolesti!

Kako se brinete o zdravstvenom stanju Vaših Kunića?

Redovno ih cijepim dvaput godišnje protiv Mixomatoze, te u vodu za piće i hrani stavljam vitamine i minerale!

Gosp. Petak sa čime hranite svoje kuniće?

Dajem im sijeno, ječam, kukuruz i granulat!

Kako parite svoje

Novozelandski bijeli kunići uzgajivača Ivice Petaka

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

kuniće?

Uglavnom parim u čistoj liniji, tj. svake godine nabavljam nove mužjake!

Što bi ste preporučili mladim početnicima i budućim uzgajivačima kunića?

Da za početak nabave čistu rasu i ne puno drugih rasa, već da pokušaju samo sa jednom. Neka nabave rasu koja se lakše leže, na kojoj ne treba puno paziti na njezine točke i obilježja. I neka pasmina koja je više zastupljena u Hrvatskoj po izložbama, jer se sa rijetkim pasminama teže nabavljaju novi primjerici!

Kako Vi pripremate kuniće za izložbu?

Prije izložbe 1-2. mjeseca obavezno im iščetkavam krvno koko bi se lakše izlinjali, podrezujem im nokte ako su dugački, prekontroliram zdravstveno stanje ušiju i noge od žuljeva!

Od koga ste nabavili prve čistokrvne kuniće?

Prve čistokrvne kuniće sam nabavio od gosp. Nenada Kovačevića iz Osijeka i to belgijske šarce!

Što mislite o kvaliteti kunića na Hrvatskim izložbama, da li Hrvatska može konkurirati Evropskim vrhunskim primjercima?

Domaći uzgajivači imaju dosta veliku kvalitetu, tako da se ne odstupa puno od Austrijskih i Njemačkih uzgajivača!

Koliko izložbi posjetite u jednoj izložbenoj godini?

Pet do šest izložbi svake sezone i naravno državnu!

Dali izlažete po Evropi ili samo u Hrvatskoj?

Izlažem samo po Hrvatskoj!

Što se nadate da će te postići na predstojećoj državnoj izložbi u Osijeku?

Ja se nadam da ću postići jedan dobar rezultat i da će uloženi

trud što sam radio cijele godine izači na vidjelo!

Gosp. Petak lijepo bi Vam se zahvalio na ovom ugodnom razgovoru i želim Vam puno sreće u budućem radu i na budućim izložbama!
Hvala i također želim Vam puno uspjeha u radu časopisa!

Krešimir Bošković

Mladi Belgijski orijaš

Mladunci novozelandskih bijelih kunića

Ivica pored kuničarnika sa svojim sinom, budućim kuničarem

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

EUROPA STANDARD 2003 ZA KUNIĆE I NACIONALNI STANDARDI ZA KUNIĆE

Krajem prošle godine izšao je novi Europski standard 2003 za kuniće. Novi standard napravila je europska standard komisija u satavu: Jo Vanhommering (Nizozemska), Jacques Czeschan(Francuska),Franz Jakops(Njemačka),Hans-Ulrich Schmid (Švicarska),Reinhard Seeber(Austrija),Jacques Witry(Belgija)Herbert Zens (Češka) i Dieter Plumanns (Njemačka).

Standardom je obrađeno 80 pasmina. Fotografije kunića i štampani standard napravljeni su grafički profesionalno. U standardu su se našle pasmine koje ne srećemo po izložbama u Njemačkoj , Austriji i Češkoj. Zastupljen je velik broj francuskih,nizozemskih i belgijskih autohtonih pasmina,kao što su:White of bouscat,Blue of mahren ,Blue of saint nicolas,White of dendremonde ,Rabbit zempliner,White rabbit of field,Grey of bourbonnais,Big h y m a l a y a n (veliki ruski kunić),Beveren,Normand,White of vendee,Sallander,Sable of vosges,Gouwenaar,Holica blue,Thrianta,Gris perle de hal i Brun marron de lorraine.

U standardu je posebno obrađen francuski srebrni kunić (Champagne silber) a posebno veliki srebrni kunić (Big silver) koji se uzgaja u Njemačkoj i kod nas u Hrvatskoj. Također je posebno obrađen kao pasmina kunić burgundac francuski i posebno kunić burgundac švicarski.

Pozicije za ocjenjivanje su iste kao i u Hrvatskom standardu(tip i

oblik,težina,krzno,pasminska obilježja i zdravlje i njega) te se koristi isti broj bodova za istu poziciju.

Težina se određuje sa minimalnom,srednjom i idealnom ovisno o pasmini. Uspoređujući nacionalne standardne (njemački,švicarski,francuski,engleski,austrijski,češki i hrvatski) i europski standard osobno mislim da je nacionalni standard svake zemlje posebno bogatstvo koje treba čuvati i modificirati svakih nekoliko godina .Svaki nacionalni standard sadržava svoje specifičnosti koje europskim standardom nestaju.

Njemački,austrijski i hrvatski u ocjenjivanju težine koriste 5 bodova,švicarski standard za pojedine pasmine 7 bodova,dok se kod orijaških pasmina težina budi posebno za muške a posebno za ženke.

Engleski standard za ocjenjivanje je nešto sasvim drugo od nabrojenih standarda jer za sad

nisu prihvatili metrički sustav .Trenutno usklađuju svoj standard s europskim. Kod njih se težine mjere u lb (librama) a duljine u feet-ima.U genotipu boja za sada su u anglo saksonskom (Amerika , Australia) obilježavanju koji je drugaćiji od germanskog obilježavanja kojega koristimo i mi.

Češki standard koristi sistem ocjenjivanja težine kao i europski. Ovim usporedbama nacionalnih standarda htio sam prezentirati specifičnosti svakog standarda koji svojim malim razlikama zadržavaju svoju posebnost i kao takvi općom globalizacijom ne smiju nestati.

Također su izšli novi standardi Švicarske i Belgije(izdanja 2003 godine) a očekuje se novi standard Njemačke.

Cijena Europskog standarda 2003 je 25 E bez poštarine i štampan je na njemačkom jeziku.

Tomislav Kapitan

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

NOVE PASMINE

KUNIĆ LAVLJE GLAVE (LIONHEAD)

Prvi primjerici dobiveni su u Belgiji parenjem patuljastog i malog lisičastog kunića. Pasmina se proširila u Englesku i trenutno je njezin uzgoj glavna atrakcija po izložbama u Engleskoj. Za sada je još u vijeku ravnopravnog standardu. Njegov standard rjesava engleska standard komisija i očekuje se ove godine. Dozvoljen je u svim bojama. Težina mu se kreće do 1,7 kg. Specifičnost koja se kod njega javlja je dlaka oko glave u obliku lavlje grive. Duljina dlake u lavljoj grivi je do 7,5 cm. Lavljina griva mora biti u neprekinutom krugu oko glave i krune a završava u obliku slova V iza vrata. Kao i kod kunića lavlje glave duljina dlaka nije još standardizirana. Dozvoljen je u svim čistim bojama i šarac.

OVNOLIKI KUNIĆ LAVLJE GLAVE (THE LIONHEAD LOP)

Pasminka koja je također u radnom standardu je ovnoliki kunić lavlje glave koji je dobiven parenjem patuljastog ovnolikog i malog lisičastog kunića. Težina mu se kreće do 1,6 kg. Glava i kruna koji su pasminska obilježja, „pojačana“ su lavljom grivom te daju malom patuljku robustan izgled. Duljina dlake u lavljoj grivi je do 7,5 cm. Lavljina griva mora biti u neprekinutom krugu oko glave i krune a završava u obliku slova V iza vrata. Kao i kod kunića lavlje glave duljina dlaka nije još standardizirana. Dozvoljen je u svim čistim bojama i šarac.

Kunići koji su predstavljeni u ovom članku trebali bi nakon standardizacije pasmine naći poklonike uzgoja i kod nas. Osobno se nadam da ćemo ih uskoro viđati i na našim izložbama.

Kada izade standard nastojati ću ga pripremiti za seminar za slijedeću sezonu.

Kod izrade ovog članka korištene su fotografije s internet stranica.

LAPIN LE CHEVRE CRVENOOPALJENI

Prvi primjerici kunića dobiveni su 1990. godine. Kunić je interesantan zbog toga što je njen govor bio CRVENOOPALJENA kao i naše nove pasmine hrvatski veliki

crvenoopaljeni kunić. Idealna težina kunića le chevre je 3,5 kg. U usporedbi s našim velikim crvenoopaljenim kunićem koji u ovoj fazi uzgoja još nema definiranu crvenu opaljenost (prljavo žuta s primjesama bijele) ovaj kunić ima definiranu crvenu boju kojoj trebaju težiti i naši uザgajatelji velikog crvenoopaljenog kunića.

Kod kunića LE CHEVRE pokrovna boja je sjajna. Jednolično razdjeljeni crveni vrhovi osjatih dlaka nadvisuju pokrovnu dlaku od trbuha na sve strane. Crvene oznake nalaze se kao okvir oko nosnih otvora, oko očiju, obrubljene uši, klin

• KUNIĆARSTVO • KUNIĆARSTVO •

zatiljka, prsti prednjih nogu i zadnjih nogu. Donji dio brade i donja strana repa su prljavo žuti. Bijeli je trbuš. Donja boja je tamnoprlava.

Nažalost nisam mogao naći genotip boja. Ovim člankom htio sam pomoći uzgajateljima naše nove pasmine veliki crvenopaljeni. Fotografije koje su objavljene nađene su na francuskim kuničarskim internet stranicama.

Tomislav Kapitan

BOLESTI KUNIĆA

Nastavak iz prošlog broja

Kokcidioza crijeva kunića

To je opaka bolest kunića koja dolazi zbog loših higijenskih uvjeta držanja kunića, ali se može pojaviti i u dobrim higijenskim uvjetima. Bolest se javlja i zbog loše hrane i prljave vode. Izvori bolesti mogu biti, na izgled zdravi, obično stariji kunići koji ne pokazuju znakove oboljenja, ali su nosioci zaraze. Kunići koji prebole kokcidiozu su često nosioci oboljenja. Kokcidioza crijeva mladih kunića izaziva teška oboljenja i česta uginuća, a znaci oboljenja su različiti prema starosti kunića i kondiciji: poluzatvorene oči, zgrbljeno sjedenje na zadnjim nogama ispruženim prema naprijed, proljev, naglo mršavljenje, čupavost krvnica, povećana žđ, nadim crijeva. Kunići ugibaju u roku 4 do 15 dana

Kokcidioza jetre

To je nešto blaža bolest od crijevne kokcidioze. Za

uzgajivače kunića to je jedno od nepoznatih oboljenja. Pri oštećenju jetre događa se da nemogu normalno funkcionirati pa dolazi i do smrtnosti. Bolest se širi izmetom kao i kod crijevne kokcidioze. Kunić dobiva proljev koji se izmjenjuje s nadimom, a u težim slučajevima javljaju se i grčevi i škrđutanje zubi, a ponekad se javlja slabost slična paralizi.

Oboljeli kunići podliježu bolesti u roku od 30 dana. U kroničnim slučajevima jetra se poveća skoro duplo. Jetra su umjereno crvena i protkana s bijelim čvorčima. U većini slučajeva lako se prepoznaju mali čvorici u tkivu i na jetri. Ako bolest nije uznapredovala može izostati pojava čvorica. Liječenje mora biti popraćeno s dobrim sanitarnim mjerama. Kokcidiozu je nemoguće potpuno iskorijeniti, ali uz primjernu higijenu i zdravom prehranom smanjiti će možućnost oboljenja. Veoma

je važno da svaki oboljeli kunić bude odmah izdvojen iz kuničarnika. Osim higijene i sanitarnih mjera dobro je preventivno davanje «neophykokcin» u vodi za piće mladim kunićima 3 do 5 dana prije odvajanja od ženke te još 10 dana poslije.

Branko Musić

• PTICE • PTICE • PTICE • PTICE •

Uzgoj i prehrana agapornisa

Agapornisi su Psittacidi (papige) malog stasa, koji se sve više učvršćuju među talijanskim uzgajateljima zbog ljepote perja, simpatičnosti, ali više od svega zbog relativne lakoće kojom se reproduciraju u zatočeništvu, iako zahtijevaju posebne njegu. Iako podnose niske temperature, savjetuje se držati ih i uzgajati u zatvorenom prostoru umjesto u krletki na otvorenom. Uzgojna prostorija mora biti prozračna, kako osvijetljena, uz direktnu prisutnost sunčane svjetlosti barem nekoliko sati na dan, s točnom vlažnošću i s mogućnošću zagrijavanja kada je potrebno.

Za vrijeme perioda mirovanja poželjna je temperatura od oko 12°C i 70 %-tua vlažnost zraka, dok za vrijeme reproduktivnog perioda temperatura se mora popeti na 18°C.

Ako bi temperatura morala biti viša i vlažnost pala na 50% (ljeti se to često može dogoditi), tada je potrebno koristiti humidifikatore (navlaživače).

Ponekad se također može dogoditi i da se temperatura kreće oko 15°C, što je optimalna vrijednost, ali da vlažnost bude vrlo visoka i dosegne čak 90-100 %.

U ovom se slučaju savjetuje rashladiti prostoriju makar nekoliko sati na dan u nastojanju da se smanji vlažnost; za što se može koristiti električni radnjator na ulje koji ne užvitlava prašinu kao što to, međutim, rade pećice na trenje ili na topli zrak. Ali, pređimo sada na prehranu. Agapornisi su ptice male veličine ali koje jedu dosta u odnosu na svoju težinu.

Osim toga imaju vrlo osobne ukuse koje mogu promijeniti

tijekom godine.

Može se također zapaziti da primjeri iz svih uzgajališta vole međusobno različita jela čineći sastavljanje standardne prehrane dosta teškim.

Također i količina pojedenog jela varira prema godišnjem razdoblju. Za vrijeme zime, kada su dani jako kratki, savjetuje se produžiti trajanje svjetlosti do barem 12 sati kako bi se omogućilo primjerima da dovoljno jedu; ako su zatim agapornisi u punoj reprodukciji, tada se sati svjetlosti moraju povećati na barem 14. Osim količine potrebna je također i kakvoća, a nadalje različitost. Nažalost, pticama se u zatočeništvu ne uspijeva davati jelo koje mogu naći u prirodi, ali se može nastojati izići im u susret sa što je moguće raznolikoj prehranom.

Budući da su u biti zrnojedi, potrebno im je 50% sjemenja bogatih ugljikohidratima, kao što su proso svih tipova, zob, pšenica i ostali, te i sjemenje bogato mastima, kao što su sjemenke suncokreta i konoplje. Osim toga potrebne su im životinjske bjelančevine, mineralne soli i vitamini.

Ali, iako im pružimo vrlo raznoliku prehranu, može se dogoditi da se ptice hrane samo sjemenjem koje vole, da bi zatim imali više ili manje teške smetnje. Ako najviše vole masno sjemenje, mogu se dugotrajnim hrajanjem manifestirati problemi s jetrima, problemi koji mogu nastati ako jedu i previše bjelančevina. U ovim slučajevima se savjetuje reducirati ova jela iz prehrane. Među smetnjama koje postaju očite pogrešnom prehranom možda je najčešća poteškoća

reprodukcijske i zato, ako želimo imati gnijezda puna zdravih i jakih mlađih, moramo zabilježiti u kojem jelu najviše uživaju nastojeći ih prilagoditi u slučaju očitih anomalija.

Naravno, ovaj proces treba izvoditi polagano da bi se omogućilo pticama priviknuti se na novu prehranu, ali to treba učiniti, ako se ne želi izgubiti koji primjerak.

Evo sada jedne prehrane koja se može koristiti za uzgajanje agapornisa na zdrav način:

- smjesa sastavljena od 90 % prosa i ljuštene zobi i 10 % sjemena suncokreta

- smjesa naklijalog sjemenja sastavljena od 40 % prosa, 40 % ljuštene zobi i 20% sjemenja suncokreta,

- zeleni i voće kao što su jabuke i kruške

- mješanica sastavljena iz suhog dvopeka, sojina brašna, starog kruha, nemasni svježi sir, obrano mlijeko u prahu, mineralne soli, vitamini i 25% tvrdog kuhanog jaja, sve dobro izmiješano i navlaženo naribanim mrkvom ili keljem. Ovakva prehrana se daje svakoga dana osim jajne mješanice koju se daje svakog dana samo kada uzgajaju leglo, inače svakog drugog dana. Smjesa sjemenja se može sastojati i iz slijedećeg:

- 50 % bijelog, žutog i crvenog proса i oljuštene zobi

- 50% proса, zobi, pšenice i naklijalih sjemenki suncokreta. Zato se nadamo da smo ovim napomenama dali poneki koristan savjet onima koji se po prvi put približavaju ovim simpatičnim psittacidima, koji mogu nam dati mnogo zadovoljstva

Dražen Biličić

• PTICE • PTICE • PTICE • PTICE •

KAKARIKI ILI KOZICA

Kozica ili kakariki

U europskih uzgajatelja papiga kakariki ili kozica (*Cyanoramphus novaezelandiae*), kako je pojedini zovu zbog specifična glasanja koje podsjeća na meketanje koze, omiljena je volijerna ptica. U nas je uzgaja nekolicina entuzijasta i povremeno se nudi i u ZOO-trgovinama, a imamo i te kako valjanih razloga da je uzgajamo više s obzirom na to da su baš u nas uzgojeni prvi primjerici u sužanjstvu. Naime, pošto su prve ptice iz divljine stigle u Europu 1864. godine u londonski zoološki vrt, uzgojene su tek 1872. u volijeri zagrebačkog uzgajatelja H. Fiedlera. Uz njegovo ime vezan je veći broj uzgajnih uspjeha i s drugim vrstama papiga. Na žalost, malo više podataka o gospodinu Fiedleru za sada nismo uspjeli doznati jer nitko od njegovih prezimenjaka koji danas žive u

Zagrebu nema zagrebačke korijene. Iznenadjuje nas što spomenute podatke ne nalazimo u nijednoj od knjiga o papigama na engleskom ili njemačkom jeziku. Obznanili su ih ugledni austrijski ornitolog i ekspert za papige dr. Kurt Kolar u časopisu «Die Gefiederte Welt» te češki autor Milan Vašiček u knjizi «Papoušci Oceanie»

Kozice su podrijetlom s Novog Zelanda i okolnih otoka gdje nastanjuju različita staništa, od gustih šuma do zakržljale otočne vegetacije i sušnih područja. Osnovna je boja tih papiga zelena, na prsimu i trbuhi nešto svjetlijia. Prednji dio glave, tjeme i mrlje iza očiju intenzivno su crvene, a isto je obilježe prisutno s obje strane trtice. Kljun je olovnosiv, prema vrhu postaje crn, šarenica oka narančastocrvena, a noge sivkastosmeđe. Odrasla je ptica dugačka od 28 do 30 cm.

Nekoliko podvrsta (geografskih formi) te vrste gotovo je izumrlo djelovanjem čovjeka koji je na pojedine otoke unio nove grabežljive vrste. Reintrodukcijom koju je dva puta (1958. i 1973. god.) poduzeo New Zealand Wildlife Service opet su naseljene na različita područja. No, unatoč tome odnedavna su uvrštene na listu CITES a pod Dodatkom I. To znači da su ugrožena vrsta kojoj prijeti opasnost od izumiranja i zabranjuje se bilo kakva komercijalna trgovina te hvatanje slobodno živućih primjeraka. U svim zemljama potpisnicama konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune (skraćeno CITES) provode se vrlo stroge kontrole, a uzgajatelji dobivaju posebne potvrde od mjerodavnih službi kao dokaz da su ptice uzgojene u sužanjstvu, što se lako može dokazati analizom DNK. U nas takve potvrde, prema zatečenom stanju, izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, ured za CITES, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, tel 01 6106 522

Poznati uzgajatelj kozica je Tomislav Kušlan, Gmajna 4, Rakitje, 10 430 Samobor, tel: 01 3324 388.

Darko Petanjek

SENEGALSKA PAPIGA (*Poicephalus senegalus*)

Prihvatljiva cijena (600 do 800 kn) i atraktivnost pridonose sve većoj popularnosti senegalskih papiga (*Poicephalus senegalus*) kao kućnih ljubimaca. Njihovo pripitomljavanje može potrajati duže i zahtijeva ustrajnost i veliku pažnju. No, kad se pripitome, bit će privržene i druželjubive sa

svim odlikama velikih vrsta, primjerice žakoa, amazone ili kakadua, ali im je cijena znatno niža i ne zahtijevaju neku posebnu njegu. Dugovječna su i plodna vrsta pa nerijetko dožive 35 do 40 godina.

Premda su ih europski prirodoslovci upoznali i opisali

još u 15. stoljeću, prvi uzgoj u sužanjstvu zabilježen je 1956. godine u Danskoj. Uzgajane su potom u nekoliko zooloških vrtova i u privatnim kolekcijama, ali njihov uzgoj, zbog plahne prirode i nepovjerljivosti, još počiva na malom broju uzgajatelja pa se i dalje uvoze iz

• PTICE • PTICE • PTICE • PTICE •

svoje postojbine Afrike. Koliko znamo, u nas posljednjih godina te papige drži nekolicina uzgajatelja u Osijeku, Vinkovcima, Bjelovaru, Zagrebu, Prelogu i Rijeci, ali zasad ih jedini uzgaja, već šestu godinu za redom, Miljneko Maračić iz Kampora na Rabu, tel: 051 776 551.

Suprotno savjetima iz stručne literature prema kojima bi minimalna dužina letarke (voljere) trebala biti 3 metra, njegovi senegalci žive u omanjoj letarki dužine 1,5 m, širine 0,80 m. i visine 1,80 m. Letarka je u mirnom kutku ptičarnika, daleko od radosnih pogleda posjetitelja, jer uz kakvoćnu prehranu, u kojoj je i udio voća 50 %, za uspješan uzgoj prijeko je potreban mir. Zbog toga su do sada matični par mogli vidjeti samo jedan dobar prijatelj i autor ovog napisa i to tek kad je završio uzgojni ciklus.

Od tri ponuđena tipa kućice za gniježdenje odabранo je ono

Senegalska papiga

srednje veličine (35 x 20 cm) u koje je ženka prve godine snijela pet jaja, potom četiri, a zadnje dvije godine samo tri. Taj rapidan pad nosivosti Miljenko maračić objašnjava njenom starošeu koja se ne može ustanoviti jer njegove ptice su uvezene izravno iz Afrike. Bez obzira na uzgajateljsko umijeće, on se tek u trećoj godini uzgoja odvazio

zaviriti u gnezdo da bi prstenovao mlade koje u dobi od 11 do 15 dana odvaja od roditelja i ručno ohranjuje jer samo se takvim uzgojem može postići potpuna krotkost i prisnost, tih po prirodi izrazito plahih i nepovjerljivih ptica, s čovjekom.

Tekst i fotografije:
Darko Petanjek

C I T E S Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka

Ljudi žive u sve većem neskladu s prirodnim svijetom. Prenapučenost i industrijska tehnologija na razne načine doprinose ozbiljnog remećenju prirodne okoline od koje potpuno ovisi cjelokupni život. Nemilosrdno uništavanje prašuma, veliki požari, širenja poljoprivrednih površina, lov, krivolov, otrovi i masovni sportovi u divljini sve više zadiru u posljednja utočišta ugroženih i rijetkih vrsta. Tropske prašume, koje sadržavaju najbogatiji i najraznolikiji skup biljnog i životinjskog svijeta, nestaju sve više i više zbog komercijalnih razloga.

Godine 1988. na Zemlji je bilo oko 2000 milijuna hektara

tropskih prašuma. Sastojale su se od 1200 milijuna hektara zatvorenih, veoma vlažnih kišnih šuma i od 800 milijuna hektara suhljih, otvorenijih formacija niške šume. Godišnje se od toga gubi otprilike 11 do 15 milijuna hektara šuma. Drugim riječima, svake minute nestaje oko 14 hektara šuma, a to je površina oko 20 nogometnih igrališta. Prognoze WWF-a iz 1998. god. glasile su: sve kišne šume izvan granica zaštićenih područja biti će uništene u sljedećih 30 godina. Sredinom ovog stoljeća neće više biti nijedne izvorne tropske kišne šume. Mnoge će vrste tako morati izumrijeti. Prirodoslovci kažu da svake godine sa Zemljine površine nepovratno nestaje

40000 biljnih i životinjskih vrsta. Ornitolozi upozoravaju kako svakoj devetoj ptičjoj vrsti prijeti opasnost od izumiranja. Međutim, tropske šume imaju jedno još daleko veće značenje. Na svega 7 % zemljine površine one su utočište jedinstvene raznovrsnosti biljnog i životinjskog svijeta te su domovina natpolovičnoj većini svih vrsta koje žive na Zemlji. Ovdje živi 80 % svih vrsta kukaca te čak 90% vrsta primata. Na jednom hektaru šume, znanstvenici su u lisnatom pokrovu pronašli 41000 kukaca. Tropske kišne šume Malezije sastoje se od 25000 različitih vrsta biljaka, odnosno približno 10 % svih biljaka na

• PTICE • PTICE • PTICE • PTICE •

Zemlji. Regulirajuća svojstva tropskih kišnih šuma u odnosu na klimu još su uvjek osporavana. Međutim, 90% kiša koja pada na području Amazone, biljke izravno prime u sebe pretvarajući sve to u biomasu.

Poslije smanjenja i trajnog uništenja prirodnih staništa, trgovina je drugi po redu značajan uzrok izumiranja pojedinih biljnih i životinjskih vrsta. U pravilu siromašne i prezadužene zemlje Juga opskrbuju bogate zemlje Sjevera. Glavno tržište za rijetke i ugrožene vrste su zemlje Europske unije, SAD i Japan što je vrsta ugroženija i rjeđa, to joj je cijena na ilegalnom tržištu veća. Kolekcionari ne pitaju za cijenu.

Ono što je rijetko postaje skupo, a draž krijumčarenja raste samo kod nesavjesnih ljudi, za koje često siromasi obavljaju sav posao «na licu mjesta» uz minimalnu naknadu. Primjerice, početna cijena are na južnoameričkim tržnicama je oko 100 USD za primjerak, a konačni korisnik je plaća od 1500 do 2000 USD.

Međunarodne konvencije i zakone o zaštiti prirode nitko od beskrupulznih trgovaca ne uvažava, jer posrijedi je vrlo unosan posao koji prema ostvarenoj dobiti dolazi odmahiza trgovine drogom i oružjem, a često je i u sprezi s tim djelatnostima. Radi djelotvorne

zaštite ugroženih vrsta, trgovina divljim biljkama i životinjama ragulirana je zakonima o zaštiti u obliku međunarodnih sporazuma. Godine 1973. u Washingtonu je deset zemalja potpisalo konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune skraćeno CITES. Do danas je Washingtonsku konvenciju potpisala čak 161 zemlja. Republika Hrvatska postala je punopravna stranka ove Konvencije u lipnju 2000. godine. Vrste obuhvaćene Konvencijom grupirane su u tri kategorije (Dodatka).

Nastavak u sljedećem broju
Darko Petanjek

Posjet uzgajivaču kanarinaca, malih i velikih papiga u Varaždinu,

Otona Župančića 8. - Jambriško Zdravka iz Varaždina.

Embriško Zdravko sa svojim pticama

Ulagom u kuću vide se lijepe volijere sa fišerima i personatama. Tu su i rozele u svim bojama. U posebnoj prostoriji po svim zidovima kavezni sa kanarincima: crveni i žuti - lipokromi, bakreni i zeleni, sjeverni kovrčavi i glosteri. Intezivno crveni i recesivni potječu iz Belgije, Italije i od našeg najboljeg uzgajivača crvenih kanarinaca

Sadik Hajdarevića iz Zagreba.

Tako divne i kvalitetne ptice u crvenoj boji još nisam vido.

Žuti - kao limun, a i tamni fascinirali su me svojom bojom.

Ove dvije boje su specijalnost uzgoja gosp. Jambriška.

Vodenje matičnih knjiga, planska priprema za parenje,

tretiranje ptica u uzgoju po Orluks sistemu i održavanje kondicija i čvrstog perja kao i živahnost shranom "Prestiž".

Bitno kod uzgoja napominje Zdravko je temperatura i vлага prostorije, kao i osvjetljenost u uzgajivačnici.

U posebnom odjeljku je prostorija u kojoj su egzote, venecuelski čičak i gold amandine (temperatura oko 22°C).

A u drugoj prostoriji harc roleri i malino roleri koji oduševljavaju svojom pjesmom domaćine i posjetioce.

Samo sa puno ljubavi i slobodnog vremena, kvalitetom matičnog jata može se doći do vrhunskog uzgoja i šampiona koji su nagrada za uloženi trud.

Tako završio moj posjet kolegi - uzgajivaču ptica.

Toplak Julije

• PTICE • PTICE • PTICE • PTICE •

Zdravkovi kanarinci

Volijera s papigama

Bambus - divovska trava

Od oko 250 vrsta bambusa koje čine neprohodne šume u monsunskom dijelu zemlje, samo se nekoliko vrsta može uzgajati na mediteranu. Te su vrste bambusa otpornije na sušu i iznenadne niske zimske temperature.

Na Dalekom istoku i Oceaniji bambusi su nezamjenjive korisne šumske vrste koje imaju višestruku primjenu. Mladi izdanci su ukusna hrana, od snažnijih i elastičnih stabljika gradi se sve od kućnog praga do mostova. Lišćem se hrane domaće životinje i prerađuje se u papir.

Prilagođavanje

U starim parkovima u našem primorju, kao i u privatnim vrtovima postoje dugogodišnje nasade bambusa koje se spontano šire snažnim rizomima osvajajući okolni teren. Najčešće su vrste **zeleni bambus** (*Phyllostachys viridi galucescens*) i **žuti bambus** (*ph. Aureus*), a vrlo rijedak **crni bambus** (*PH. Niger*). Naročito je u južnom primorju raširen uzgoj ovih bambusa jer pored zimzelenog lišća koje djeluje ukrasno, koriste se druge, članakovite stabljike u povrtlarstvu i vinogradarstvu. Crni bambus ima stabljiku

tamnoljubičaste boje te je veoma interesantan za izradu raznih predmeta u obrtu.

Bambus djeluje vrlo ukrasno u vrtu ili ogradi. Izvan svog prirodnog staništa svi bambusi sporije rastu i postižu male dimenzije. Navedene vrste u našim uvjetima postižu dimenzije 5-6 metara i debljine 6-8 cm. Stabljične su dugogodišnje i nose zimzeleno lišće, ali nikada ne cvatu. Razmnožavanje je isključivo vegetativno i to putem rizoma poleglo podzemno stablo. Zemljište na kojem uspijeva bambus je uglavnom vlažni i vodopropusno. Među najstarije zasade zelenog i crnog bambusa u primorju svakako je onaj u arboretumu Trsteno kod Dubrovnika. Odavde su bambusi, kao i mnoge druge egzotične biljke, raširene po našoj obali i unutrašnjosti.

Još otporniji rod bambusa na niske temperature od zelenog i crnog je **Sinariundinaria**. Ona može podnijeti kratkotrajne niske temperature i do -15 stupnjeva Celzijusa. Djelomično strada lišće i mlade grančice, ali se brzo obnove.

Sinariundinaria

U unutrašnjosti smo zapazili male

oaze ove vrste u privatnim vrtovima. Donijeli su ih ljubitelji ukrasnog zelenila iz Francuske i Švicarske.

Ovaj svojevrsni pokus introdukcije egzotičnog bilja pokazao se uspješnim. Jedan od uzgajivača uzgaja ih već 10 godina, a da im nije znao ime. On i susjedi zovu ih japanska trska što nije daleko od istine.

Iz vlastitog iskustva možemo kazati da se sinarundinaria može uzgajati u uvjetima kontinentalne klime ako temperatura zimi ne pada duže ispod -15 stupnjeva. Tijekom posljednjih deset godina uzgaja se jedna oaza bambusa koja uspješno odolijeva zimskim temperaturama i ljetnoj suši. Izuzetno oštре zime 1983./84. god. stradali su svi nadzemni dijelovi, ali se ubrzo iz korijena obnovila cijela oaza bambusa.

Razmnožavanje je jednostavno pomoću dijelova podzemnog stabla

Boško Beram

IN MEMORIAM

Dragutin Mikac

Nakon duge i teške bolesti umro je naš Drago 23.03. 2004. godine. Rođen je 1942. god. u terezinom Polju kod Virovitice. Završio je stolarski zanat. Radio je u Belišću i TVIN-u Virovitica. Završio je policijsku školu i bio raspoređen u Đurđevac gdje je osnovao dom sa suprugom Miron. Nakon umirovljenja 1990. god. nastanjuje se u Svetom Đurđu kod Virovitice i posvetio se vinogradarstvu. U međuvremenu je kao ljubitelj malih životinja intenzivirao svoj uzgoj na vrlo širokom području. Ptice, golubovi, perad i kunići te mačke koje je držala njegova supruga Mira, okruživali su i dopunjavalni njihov dinamičan život.

Nije ostalo na tome već je početkom sedamdesetih intenzivirao uzgoj kunića, uspostavio veze i odnose u zemlji i inozemstvu, o čemu svjedoče značajna priznanja već od 1972.

god. Uključio se u rad bjelovarskog društva gdje je uz bednjacića postao važna karika i predsjednik sekcije za Đurđevac. Osnutkom Hrvatskog saveza 1976. god. unutar tadašnjeg Jugoslavenskog saveza ukazale su se potrebe za uzbajivačima koji hoće i znaju dati više za napredak tada relativno slabo razvijenog uzgoja, uz mali broj društava.

Drago se sa voljom i upornošću uključio u rad Udruge, Hrvatskog saveza i Jugoslavenskog saveza. Do svoje bolesti bio je aktivan i nezaobilazna poluga svih ovih sfera.

Kako je skupio mnogo znanja, osobito na području kunića i krvnaša po terenima bivše Jugoslavije i više država (mađarska, Austrija, Češka, Njemačka, Francuska) postao je sudac, a brzo stigao do titule međunarodnog suca instruktora

za kuniće i krvnašice.

U svom radu bio je znatiželjan, temeljit i pedantan te se trudio to prenijeti na mlađe.

To je dovelo da postane prvi tajnik Zbora sudaca Hrvatske pri Hrvatskom savezu.

Do tada je za to područje bio mjerodavan zbor sudaca bivše Jugoslavije.

Temelje te važne i danas jake organizacije postavio je Drago radeći na pravilnicima koji su činili bazu razvoja. Trudio se da se suci obrazuju, napreduju, da stiču znanja u inozemstvu, da uče strane jezike, radi boljšitka našeg Saveza.

Tu važnu funkciju i posao obavljao je sve do 1998. god. kad je pošteno rekao da više ne može, dakle blizu 20 godina.

Dragec ili Drago kako smo ga zvali bio je draga osoba, vesele naravi, volio je društvo i prijatelje koje je imao po cijeloj Europi. Bio je rado viđen u svakoj sredini i udruzi.

A tih Udruga i njegovom zaslugom bilo je mnogo, sad već 58.

Hrvatski savez udruga užgajatelja malih životinja danas je velika i složena organizacija uključena u Europski savez gdje ima aktivnu ulogu.

Dragutin Mikac je dao veliki dioprinos tom razvoju i uvijek će nam nedostajati, ali uvijek će nam trebati takvi kao što je bio Drago. Zato će trajno ostati u anlima ovog Saveza, u našim srcima i našem sjećanju

Predsjednik Hrvatskog saveza

Dipl.ing. Većeslav Vostrel

Oglas i KUPNJA - PRODAJA

POSEBNA PONUDA HRVATSKIH IZVORNIH PASMINA MALIH ŽIVOTINJA

kokoš hrvatica, dravska guska, veliki bijeloopaljeni kunić, golub međimurska lastavica, mali međimurski pas, hrvatski ovčar

Uzgajalište «Novi Zrin» Brodarska 27
40328 Donja Dubrava, tel: 040-688-809
e-mail novizrin@donjadubrava.com

Perzijske rolere 3 para bijelih i 3 para špricanih, orijentalne rolere u žutoj boji i makedonske duneke, original iz Makedonije, radi bolesti prodajem.
Oreški Franjo, Braće Radića 31 nedelišće, tel: 091 540 0276.

Prodajem piliće i jaja svijetle brame i zlatne i grahoraste talijanke, tel 098 516 962, Mareković

Prodajem golubove engleske tiplere sport sa rezultatima i bez i standard, francuske mondene, kuniće novozelandske bijele i perad jarebičastu talijanku u zlatnoj boji, Slavko Gillinger ul. Gorjani 141, 32281 Ivankovo, tel: 032 379 112, mob: 098 919 1699. Član udruge «Slavuj» Vinkovci.

Prodajem pomeranske gušane.
Ivica Tomljenović
Jazavica 156, 44330 Novska, tel: 044 605 006

Prodajem pomeranske gušane.
Zlatko Preksavec, Ruđera Boškovića 2, 44330 Novska, tel: 044 600 599.

Prodajem pomeranske gušane u svim bojama.
Ivo Matijević
Radnička 80, 44330 Novska, tel: 044 600 710.

Prodajem papigice tigrice.
Damir Horvat, Osječka 67, 44 330 Novska.

Prodajem papigice tigrice tijekom cijele godine.
Vesna Đukić-Ferenc, Posavska 3, 44330 Novska, tel: 044 601 338

Prodajem 17 vrsta papagaja tijekom cijele godine.
Ivan Moguš, A. Mihanovića 8, 44330 Novska, tel: 044 600 068.

Prodajem engleske gušane, 4 para crnih, 2 para plavih 1 par žutih.
Zlatko Menges, I.B.Mažuranić 23, 32000 Vukovar, tel. 032 410 562
Mob. 098 253 212

Prodajem mladu perad rase New Hemşir,pilenke starosti 3 mjeseca kao i roditelje-uvoz Slovenija,2002 godište.Šampioni Slovenije za 2002. godinu.
Također prodajem Američke Kingove-jedan par bijelih i jedan par u boji,vrhonske kvalitete.
Toplak Julije 40305 Pušćine, Čakovečka 44b tel:040-895-354 mob:0989062204
e-mail:julije.toplak@ck.hinet.hr

Prodajem orijaške šarce
Tel: 031 351 123

Prodajem teksane, tel: 052 874 194; 091 1874194
Đino jelenić M. Vlašić Ilirk 52223 Raša

Prodajem arapske bubenjare bijele, altenburške bubenjare žute-fako, starojemačke štitaste galebiče, berlinske kratke golubove i budimpeštanske kratkokljune golubove. Ivan Marinov, Zvonimirova 22, 10410 Velika Gorica, tel: 01 621 6865, mob: 091 781 4610.

Prodajem buharske bubenjare u svim bojama .Tomislav Barešić, brestače 3, 44330 Novska, tel: 044 613 091.

Prodajem pomeranske gušane u svim bojama. Antun Pelivanović, Kralja Zvonimira 15, 44330 Novska. Tel: 044 600 669.

Prodajem pomeranske gušane bijele i crne. Zlatko Preksavec 44330 Novska

Prodajem perad: australorp veliki- matično jato, golubove: norvić gušane, vorburger gušane, francuske mondene. Ivica Žulj, Savska 32, 31400 Đakovo, mob: 091 593 1777.

Prodajem arapske bubenjare u bojama. Milivoj Galeković Zagreb, tel: 01 6116 161, mob: 098 73 5510

Prodajem perikere u svim bojama, brnske gušane crvene, plave, bijele i lepezane. Vladimir Pavin, Tel 031 632 669. Donji Miholjac.
Zecolike kuniće prodajem, rasplodni materijal iz uvoza. Branko Mušić, Krstova 13, 31000 Osijek, Mob: 091/503-31-87

Prodajem plave brnske gušane i engleske patuljaste gušane u crvenoj i bijeloj boji.
Vrbanić Darko, M. Gupca 16 Tiborjanci tel: 031 690 007

Proizvodim i prodajem inkubatore. Garancija 6 mjeseci. Probni rad 30 dana. Garantirani 80 % valjenja. Tel: 031 290 207

Prodajem norvić gušane u crvenoj boji, matično jato. Petnjaric Vlado, Valpovo Tel: 031 650 046

Prodajem crne i crno-špricane perikere. Antolović Drago. K. D. Zvonimira 54 Belišće Tel: 031 664 346

Prodajem vrlo povoljno kanarince malinske (malino) porijeklo-Italija, Cecilijano Martello, Abbondanza Italo i Pstsin Settimo Tel: 032 413 476; mob: 091 5764 587

Prodajem kingove u boji vrhunske kvalitete, brnske gušane i bačke prevrtače
Košak Robert, B. Radića 103 Hodošan, 40 320 Donji Kraljevec tel: 040 699 314

Oglasij

KUPNJA - PRODAJA

Prodajem kingove odlične kvalitete cijele godine, plave i bijele
Josip Šimunović, P. Preradovića 29, 31 540 Donji Miholjac, tel: 031 631 075 i 031 630 550

Prodajem pomeranske gušane bijele, crne, crvene
Josip Šmidt Novska, tel: 044 601 933, mob: 098 600 507

Prodajem sisačke prevrtače crno srcaste,
Filjak Nenad, Virovitica tel: 033 721 534

Prodajemo potpuno nova klješta za tetoviranje
kunića s kompletom slova i brojeva 5 i 7 mm.
Informacije: Branko Lončar Ivanec, tel: 042 783 342

Udruga «Međimurska lastavica» iz Donje Dubrave, poklanja pet pari golubova međimurskih lastavica ozbiljnim uzgajivačima ili udugama
Tel: 040 688 809

Prodajem karijere vrhunske kvalitete
Robert Komljenović, Novska, V. Nazora 27, tel: 044 601 786

Prodajem brodske prevrtače u više boja. Svi izvrsni u prevrtanju i eksterijeru.
Josip Komljenović, Novska, V. Nazora 27, tel 044 601 786

Prodajem američke kingove

Tel: 044 601 786

Prodajem perikere, bijele i žute
Strahija Damir, Turčićeva 11, Dekanovec, Tel.: 040/864-433

Prodajem golubove američki king
Korušić Stjepan, G. Kraljevec, Tel.: 040/866-050

Prodajem baćke prevrtače
Janković Josip, Čakovečka 54a, Nedelišće, Tel.: 040/821-174

Prodajem južnonjemačke štitaste golube,
pismonoše, pomeranske gušane bijele
Vidović Dragan, Budina 1a, Šenkovec, Tel.: 040/343-723

Prodajem tigrice i golubove paunaše
Đura Franjo, Sitnice 4, M. Središće, Tel.: 040/544-251

Prodajem golubove feleđhaški letač
Štefule Franjo, Čakovečka 4a, Nedelišće, Tel.: 040/821-649

Prodajem kalifornijske i novozelandske kuniće
Tomašić Stjepan, I. G. Kovačića 58, Lopatinec, Tel.: 040/855-673

Prodajem tigrice i nimfe
Šavora Josip, Fankopanska 12, Orehovica, Tel.: 040/635-604

Prodajem tigrice nimfe i male aleksandre
Goričanec Željko, Glavna 6, M. Subotica, Tel.: 040/631-931

Prodajem tigrice, nimfe, rozakolise
Krištofić Petar, J. Broza 59, Ivanovec, Tel.: 040/337-623

Prodajem patke trkačice, ruanske patke i grlice
Zadravec Marijan, Čakovečka 112, G. Hraščan, Tel.: 040/858-620

Prodajem perad staroštajerka i posavska kukmasta kokoš
Šoltić Ivica, Preloška 21, Čakovec, Tel.: 040/364-135

Prodajem perad pasmine: plimut rock, viandote patuljaste(graoraste boje) i bantame (narandaste boje); golubove: norvić gušane (u svim bojama) i vorburger gušane! Ivica Žulj, Savska 32, 31400 Đakovo; br. tel.: 031/811-113 i br. mob.: 091/593-17-77.
Damir Horvat, Osiječka 67, 44 330 Novska.

Prodajem papigice tigrice tijekom cijele godine.
Vesna Đukić-Ferenc, Posavska 3, 44330 Novska, tel: 044 601 338

Prodajem 17 vrsta papagaja tijekom cijele godine.
Ivan Moguš, A. Mihanovića 8, 44330 Novska, tel: 044 600 068.

Prodajem engleske gušane, 4 para crnih, 2 para plavih 1 par žutih.
Zlatko Menges, I.B.Mažuranić 23, 32000 Vukovar, tel.032 410 562
Mob. 098 253 212

Prodajem brnske gušane, bijele, crvene, crne i crveno špicane.
Tel: 044 716 074

Prodajem tijekom cijele godine kokoši hrvatice kao i kingove vrhunske kvalitete.
Josip Šimunović, P. Preradovića 29, 31 540 D. Miholjac, tel: 031 631 075

Obavijest

Udruga za uzgoj malih životinja «Zimovka» Tenja, održati će prodajni sajam malih životinja na veliku subotu, 10. travnja 2004. godine. Pozivamo sve uzgajivače da nas posjetite.

Organizacijski odbor

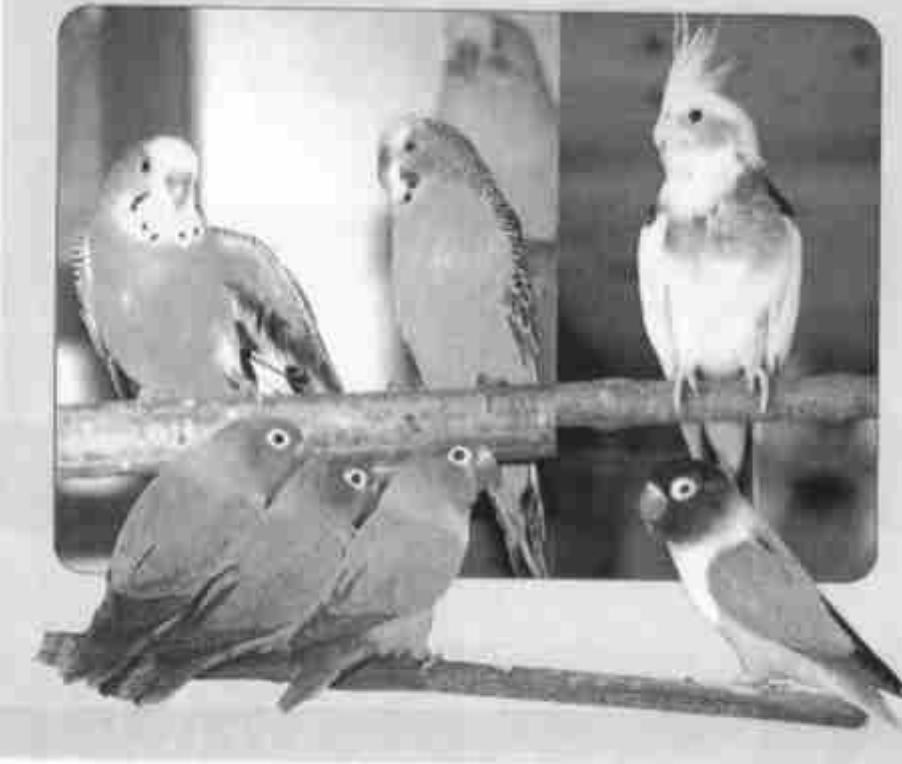
Prodajem pomeranske gušane bijele i plave.
Zadravec Đuro, Donji Zebanec 55, tel: 040 524 064

Oglas i KUPNJA - PRODAJA

NOVO!

Papige kao kućni ljubimci

Tigrice, nimfe i dražesne papige

Priručnik možete naručiti pozivom na telefon
091/ 536 1009